

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnishtvu prejemam:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5 (v pritičju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredno in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnishtvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 55.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 30—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6-50	četrt leta 6-50
na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnishtvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljova ulica št. 5, telefon št. 35.

Po deželnozborskih volitvah.

Volilni boj je torej končan. Posestno stanje obeh slovenskih strank se sicer ni nič premenilo in je vsaka ohranila tisto število mandatov, katero je imelo prej, a se mora vendar reči, da se je občni položaj v deželi vsaj moralno obrnil na bolje, kajti minole volitve so dale klerikalni stranki mogočno svarilo in ji pokazale, da preveč napete strune lahko počijo.

Eno se je klerikalni stranki pri teh volitvah pač posrečilo: obdržala je svoje mandate in se ubranila izgube. A s kakim naporom in s kakimi žrtvami se ji je to posrečilo! Morala je zastaviti vse svoje sile, porabiti najskrajnejša sredstva in zapoditi duhovščino v najobupnejši boj, da se je rešila preteče nevarnosti. Brezobzirni teroristi so bili duhovniki vedno, ali kar so zdaj počevali, to smrdi do neba. Tretjina tistih kranjskih duhovnikov, ki so se udeležili volilnega boja, spada v zapor, tako je grešila pri svoji agitaciji proti vsem veljavnim postavam. Župnik Rihar je bil zasačen in flagrantni, ko je kradel glasovnice. A ta župnik Rihar ni bil edini, ki se je poslužil kaznivih sredstev, da bi popravil volilno srečo. Tako in enako so delali duhovniki tudi v drugih krajih, s posebno nesramnostjo tamkaj, kjer so napredni volilci tako maloštevilni, da se ne upajo nastopiti proti duhovskim zločinom.

Klerikalci so ohranili svojo posest, a novega mandata niso mogli ne enega priboriti. Pač pa so skoro v vseh okrajih tako nazadovale, da jih navdaja opravičen strah za prihodnost. Število protiklerikalnih glasov je mogočno naraslo tako v splošni kuriji, kakor v kmečkih občinah, v mestih pa klerikalci, dasi so imeli sedaj na svoji strani vse polno kmečkih volilcev in se je torej njih število znatno pomnožilo, niso mogli doseči prav nobenega uspeha. Niti v Ljubljani niso mogli doseči ožjih volitev, čeprav se je bilo narodno - napredni stranki boriti proti trem strankam.

Minole volitve so jasno pokazale znatno nazadovanje klerikalne stranke v celi deželi, pokazale so, da sto-

je proti klerikalcem vsi boljši elementi v deželi in da je zavladalo v narodu mogočno hrepenenje po bolj-ših, pravičnejših in poštenejših razmerah v deželi. Če bi se bile volitve res popolnoma svobodno vršile in ne pod pritiskom duhovskega in deželnozborskega terorizma, pa bi bila klerikalna strahovlada na Kranjskem danes zdrobljena.

Kaj je vzrok, da je zavladala v deželi tako velika nevolja proti klerikalni stranki? Če bi kdo rekel, da je to uspeh napredne agitacije, bi izrekel veliko neresnico. Agitacija sama je v najmanjši meri pomagala do tega uspeha. Ljudski odpor izvira iz nezadovoljnosti z vsemi javnimi razmerami. Slabo gospodarstvo v deželi, pristranska uporaba deželnih sredstev, protežiranje posameznih okrajev na škodo drugih, slaba uprava, korupcija in nasilnost vladajoče stranke, neizpolnjene obljube, to je spravilo ljudstvo v nevoljo, to je vzrok, da je želelo izvojevati spremembo razmer.

Nazadovanje klerikalne stranke pomeni, če ne faktično pa moralno oslabljenje njene sile. Ta stranka ni več to, kar je bila in to tudi nikdar več ne bo. Volitve so pokazale, da je tako velik del naroda nasproten tej stranki ter želi zlomiti njeno moč, da ta stranka ne more več tako nastopati, kakor doslej.

S stališča dežele kranjske je gotovo obžalovati, da se pri teh volitvah ni posrečilo iztrgati klerikalcem toliko mandatov, da bi bili izgubili večino v deželnem zboru, zakaj dežela kranjska nujno potrebuje pametnega, mirnega, poštenega dela v deželnem zboru in v deželnem odboru. S stališča narodno - napredne stranke pa je veliko bolje, da ostanejo klerikalci še nekaj časa na krmilu. Klerikalci so zavozili deželno gospodarstvo tako, da jim je danes že obupati. Divjali so tako brezvestno, da je dežela v najtežjem položaju. Če bi bili klerikalci izgubili v deželnem zboru večino, bi morale prevzeti soodgovornost za uredbo deželnih financ tudi tiste stranke, ki niso ničesar zakrivilo. Tako pa bo morala klerikalna stranka to težko in skrajno neprijetno delo sama opraviti — če bo mogla. Klerikalci bodo

morali sami poklepati juho, ki so si jo skuhal, in ta juha bo tako grenka, da se bodo z njo zadušili. Vse kar v deželi napredno misli in čuti in želi, da nastanejo dobre, zdrave in poštene razmere, je z izidom letošnjih deželnozborskih volitev lahko zadovoljno. Pokazale so moč protiklerikalne struje, in dale upanje, da so klerikalci prišli zadnjkrat na krmilo; kadar pridejo nove volitve, bodo vsled slabega klerikalnega gospodarstva dozorele razmere tako, da bo z novimi volitvami združen slovesni pogreb klerikalnega gospodarstva. Mi gremo naprej!

Delegacije.

Avstrijska delegacija je nadaljevala razpravo o proračunu vojnega ministrstva. Ostro je napadal delegat Lenthner vojni ministarstvo zaradi pridržavanja rezervistov in samovoljnega zvišanja rekrutnega kontingenta za 15.600 mož. Drugi delegati so se zavzemali za dopuste moštvo ob času žetve. Delegat dr. Korošec je opozoril na nesoglasje med avstrijsko zunanjo in notranjo politiko zlasti v vprašanju tržaške afere. Delegat Nemeč se zavaruje proti temu, da se izdajajo milijoni brez ustavnega odobrenja. Zvišanje posadk ob meji je pri nas nemogoče in treba je izpremeniti zato sistem v tem smislu, da se v Avstriji ustvari milica. Končno se je zavzemal, kakor smo že poročali, za to, da bi se vojaštvu in častnikom prepovedalo nositi izven službe orožje in je predlagal, da naj se moštvo mezza zviša za 10 v na dan. Poslanec Baerenreither se je bavil z govorom italijanskega zunanjega ministra di San Giuliana ter kritiziral neumestnost ozkotirnih železnic v Bosni.

V ogrski delegaciji se je nadaljevala debata o proračunu zunanje-ga ministrstva. Grof Wickenburg je kritiziral zunanjo politiko, ki je v balkanski krizi vedno lavirala, to pa samo zato, ker je hotela vzdržati dobro razmerje napram ostalim vele-silam. Pravi tudi, da si je bila vlada svesta, da bi bilo pomenilo zasedenje Sandžaka vojno, kar pa ni bilo v intencijah Avstro - Ogrske. Kar se ti-

če revizije bukarešte pogodbe, pravi, da bi bila taka revizija mogoča samo z orožjem v roki, kar pa bi se zopet ne bilo skladalo s politiko Avstro - Ogrske. Končno pozdravlja gibanje, da se raztegne naša gospodar-ska politika tudi na Malo Azijo. Delegat Lovaszy ne odobrava, da je skrbela naša politika za to, da se Romunska poveča, to pa zato ne, ker so Romuni sovražniki Ogrov. Končno je zunanji ministar odgovarjal na razne interpelacije.

Eksistenčni minimum.

Včeraj so se sestali pri predsedniku zbornice v navzočnosti ministrskega predsednika zastopniki nemškega »Nationalverbanda« in kršč. socialistov. Edini pozitivni sklep te konference je bil, da se skliče za danes konvent seniorov. Daljša debata pa se je vnela glede sklepa, zvišati eksistenčni minimum od 1200 K na 1600 K. Splošno so bili ti poslanci mnenja, da je treba sklep reasumirati. Da to ni izraz ljudske volje, marveč samo akt popustljivosti proti vladi, je jasno. Krščanski socialisti se hočejo prilagoditi stališču nemškega »Nationalverbanda«, da naj se tozadevno odpravijo iz zakonskega načrta protislovja, dasiravno je del krščanskih socialistov mnenja, da bodo taki predlogi parlamentarno situacijo še bolj otežkočili, kakor je že otežkočena vsled rusinske obstrukcije. V drugem branju sprejeti predlog o zvišanju eksistenčnega minimuma naj se torej v tretjem branju uniči. V tem slučaju je pričakovati, da bodo zahtevali socialni demokratje poimensko glasovanje.

Stapinski - Dlugosz.

Boj med Stapinskim in Dlugozzem se nadaljuje z vso ostrino. Tako pravi sedaj ministar Dlugosz, da Stapinski denarja, ki ga je dobil od njega, ni porabil izključno le za poljsko ljudsko stranko, vsled česar da je opetovano poskušal pregovoriti Stapinskega, da naj odloži vodstvo stranke, česar pa Stapinski ni hotel storiti. Ker tega prostovoljno ni hotel storiti, ga je prisilil k temu na

ta način, da je priobčil razna dejstva, ki so Stapinskega hudo kompromitirala. Ministar konča svoja izvajanja s tem, da pravi, da je hotel rešiti javnost zastrupljajočega delovanja poslanca Stapinskega. Socialni demokratje prinašajo sedaj o Stapinskem še sledeča razkritja: Letos je zaprosil Stapinski konservativno-nacionalno desnico za posojilo 89 tisoč kron za svoj list. Stapinski je dobil ta denar in se je zavezal, da bo podpiral vladno politiko, zlasti pa politiko obeh poljskih ministrov in poljskih konservativcev. Končno pa se je izkazalo, da je ta denar dala vlada. Poslanec Kendzior pravi, da je izvedel o izdajstvu Stapinskega nad poljsko ljudsko stranko šele med jesenskim zasedanjem in je zato primoran, da prisili Stapinskega k odstopu.

Orijentske železnice.

Kako popolnoma neosnovane so bile dolžitve gotovih dunajskih listov napram srbski vladi, da je kršila konvencijo à quatre, razjasnjuje izjava srbske vlade, ki pravi sledeče: Vsled vojnih dogodkov je bil železniški promet prekinjen. Ko se je pa začel zopet nekoliko rednejši promet, so se pojavile izredne težkoče. Družba orijentskih železnic, ki je eksploatirala progo Gumuldzina-Solun je zahtevala, da prestopajo potniki in da se blago preloži v Gumuldzini na druge vozove. Ker so prišli k temu vsled kolere v Srbiji tudi v Zemunu še izredne sanitarne odredbe, je morala uprava srbskih železnic zahtevati za tovrstno blago na progi v Solun, nove tovrne listike. Srbska vlada je poslala v Solun svojega komercialnega oddelnega načelnika, da doseže preklic zahtev prelaganja blaga in ko je kolera prenehala, se je trudila tudi v sanitarnih odredbah doseči olajšave. Medtem je predpisalo srbsko železniško ravnateljstvo provizorično lokalni tarif brez Ristovcem in Geygelijem brez tranzitnega tarifa in spremne listine so se morale obnoviti. Ko so bile izredne sanitarne odredbe v Zemunu dne 14. decembra preklicane in je bil tudi direktni promet s Solunom dosežen, je srbsko

LISTEK.

Nedeljske bratovščine dvaindvajseta seja.

Spisal Rado Murnik.
(Daj.)

Zoprno je zameketal intrigant in zadovoljno motril Migomiga. »Naposled vas opominjam še, kako je izvolil gospod doktor Kljukec blamirati našo bratovščino,« je nadaljeval trpeči govornik, že ves potan.

»Blamirati našo bratovščino,« je ponavljal profesor Plešoprask.

»Doktor Kljukec je izdal vse tajne dogodke naše bratovščine hudobnežu, ki je po njegovem poročilu posmehljivo opisal razne doživljaje naših članov in bratovščine, tako na primer našo brakovo na Kašoliznikovega pujsa, naš strokovnjaški list, »Ocvirke Diane« in ne vem, kaj še vse.«

Zabavljivo je meketal Zgagogoj. Da, s tem meketanjem se je izdajala vsa zloba hudobne duše. Zgagogoj je komaj čakal, da pogori Migomigovo nedolžni predlog.

Pipopuh ga je hvaležno pogledal in izvajal dalje: »In ali ni preveril gospod doktor Kljukec lepega

imena naše požrtvovalne, skoraj preidealne »Nedeljske bratovščine« v banalno »Prostovoljno žejogasilno društvo«? Ali je bilo to lepo? Kaj pravite?»

»To ni bilo lepo!« so žalostno priznali vsi člani razen Migomiga in pa smrčulja Hahalina, ki je orgljal tačas v es - duru. Škoda, da je slišalo virtuozu tako malo ljudi.

»Tako se govori,« je nadaljeval srditi govornik. »Grdo je bilo to. Kaj takega se mora zameriti vsakemu pametnemu človeku, ki ljubi dostojnost.«

»Menda si je izmislil tisto »žejogasilno društvo« oni pisatelj sam, ne pa doktor Kljukec. Saj veste, da so med pisatelji vse sorte kajoni.«

»Nič,« ga je zavrnil trpeči govornik in si otrl potno čelo. »Očitno sta nas imela hudo za norca obadva, zdravnik doktor Kljukec in tisti onegavi feuilletonist. Tako je. In zato tudi jaz ne bom glasoval za sprejem novega člana. Devet nas je čez in čez dosti, devet nas je ravno prav.«

Nato je govoril zopet Zgagogoj in poudarjal: »Vsa čast gospodu doktorju Kljukcu, toda pravi nedeljski lovec ne bo nikdar. Navada je železna srajca. Kdor more stvar trezno presoditi, mora nasprotovati Migomigovemu predlogu. E - e - e!«

»Pa še Kljukec mu je ime!« je zaklical Pipopuh.

»No, imena so pač imena,« je odvrnil nervozni Migomig. »Na Du-

naju sem poznal Juda, ki mu je bilo ime Pulferbestandteil, pa so ga nazvalic temu sprejeli v lovsko družbo.«

»Dasi je bila razprava velezanimiva, se zaljubljeni Pušoljub ni brigal zanjo, marveč za Julu.«

»O kako skrivnostna in čudopolna je Notranjska in kako lepi lasje rasejo na Gorenjskem!« je šepetal natakari. »Z - z - z - z - z!« je oponašal komarj in iztegnil roko proti njenim prožnim licem; čim več je pil, tem bolj ga je minevala hinavščina. Pogumno je silil na Gorenjsko. Ali to so takoj opazili drugi.

»Venator, tenerae coniugis immemor...« je profesor Plešoprask godrnjaje citiral Horaca. »Pozabil je, da je oženjen.«

»Meni se zdi, da je morala naše Nedeljske bratovščine v nevarnosti,« je pripomnil Mefisto Zgagogoj in zameketal žaljivo. »Gospod Pušoljub, ako se ne poboljšate, bom predlagal, da se zabeležijo tudi vaše galanterije v zapisnik!«

Pušoljub ga je samo prav pisano pogledal, vzorni Slovenec pa ga je dražil: »Ein Damenbart ist keine Zierde! E - e - e - e!«

Julu jo je popihala iz sobe. Zarzgetalo je sedem nedeljskih lovec. Pušoljub se je jezno guncal na svojem stolu, talentirani kontrapunktist Hahalina pa je mirno veslal po vseh durih in molih semtertja, kakor čoln po jezuru bliz Triglava. Navzlic vsem ugovorom zavid-

nega Pipopuha, kralja nedeljskih lovec, in navzlic vsemu hujskanju zlobnega Zgagogoja, najhujšega spletkarja v Zali skali, vendar ni klonil Migomigu pogum. Previdno in spretno je jel zagovarjati doktorja Kljukca in hvaliti druge:

»Ako bi se doktor Kljukec res izpozabil tako hudo in bi šel streljat in pokat tudi na delavnik, kaj pa bi bilo potem hudega? Ali mar nimamo krasno hektografičnega pravilnika? No? Ali ne določa imenitni in vse hvale vredni § 5. natančno, da plača deset litrov vina v občno korist Nedeljske bratovščine vsak, kdor bi šel v delavnik na lov. V našem lovišču žalibog ni nobene divjačine, to se pravi: nobenih živali, katere drugi lovci prištevajo divjadi. Prejšnji zakupniki našega lovišča in sosednjih lovišč so postreljali, pobili, polovili, pomendrali, pomečkali, podavili in iztrebili vse, kar leze in grede po tleh in po drevju ali leta po zraku. Spričo teh žalostnih razmer smo se iznebili predsedkov in prištevati lovni divjačini tudi dvoživke, večje polže in tako dalje.«

Debeli predsednik je tožno pogledal na steno, kjer je visel njegov cilindar, lep cilindar, takorekoč zgrajen v tri nadstropja. Ta slavni cilindar ni bil še prav nič oskrnjen ali pomečkan; svetil se je tako, da bi se bil mogel Bibolaz pred njim razirati. Rdečelici napeti krčmar in mesar Klobasar pa si je popravljaj svo-

jo krasno belo kravato, bogato okrašeno z modrimi in rdečimi pikami, slovensko kravato, ki ji menda celo v Ljubljani ni bilo para.

Nervozni Migomig, trpeči govornik, se je malce okrepčal in nadaljeval glasneje: »Kmalu se je zasmehljala Nedeljski bratovščini lov-ska sreča. Gospod Pipopuh, priznan naglostrelec, je ustrelil prekrasnega močerača —«

»Močerad, Salamandra maculata, spada k amfibijam ali dvoživkam,« je inrmral učeni profesor Plešoprask.

»— in že drugo nedeljo je Bibolazov pes Putifar izvolal, izkopal in ujel lepega krta na brakadi.«

Migomig je s komolcem pokazal na steno, kjer sta pod društvenim geslom paradirali izborna nagačeni redki lovski trofeji. Profesor Plešoprask pa je šepetal slovesno: »Krt, Talpa europaea, spada k žužkojed-dom...«

Zdaj se je jel navihani Migomig laskati gospodu Pipopuhu, rekoč: »Kdor dobro preudari, kako majhen je močeradek v primeri z zajcem ali celo jelenom ali medvedom, on gospodu Pipopuhu ne more odrekati priznanje. Zakaj jasno je, da je teže zadeti majhno tarčo nego veliko. Stavil bi kaj, da bi pogodil gospod Pipopuh tudi najmanjšega vrabca naravnost v srce. Toda zajec, divji zajec —«

(Konec prihodnjic.)

železniško ravnateljstvo obvestilo ogrsko železniško upravo, da se bo pričel s 25. decembrom redni mednarodni promet, odgovarjajoč konvenciji à quatre v relaciji Solun, na progi v Carigrad pa ostanje konvencionalni tarifi neizpremenjeni v veljavi.

Egejski otoki.

Prav čudna je usoda Egejskih otokov. Angleški posredovalni predlog se zavzema za to, da dobi Grška vse one otoke v Egejskem morju, ki jih je zasedla kot kompenzacija za Epir. Tudi otoka Kios in Mitilene naj pripadeta Grški, samo da Grška teh dveh otokov ne sme uvrstiti in tam tudi ne sme zgraditi vojnih pristanišč. Otoka Imbros in Tenedos, ki ležita neposredno pred vhodom v Dardanele, pa naj ostaneta Turčiji. Glede onih Egejskih otokov, ki jih je Italija za časa italijansko-turške vojne okupirala, predlaga Angleška, da naj se vrnejo Turčiji. Otoki pa naj dobe pod sultanovo suvereniteto neko samoupravo. Tudi je smatrati, da so pogoj miru v Lausanni sedaj, ko je porta odpoklicala vse vojaške in civilne oblasti iz Tripolitanije, v bistvu izpolnjeni, dasiravno so se morda kateri turški častniki odločili, da ostanejo v vrstah Arabcev. Ta predlog angleške vlade je bil predložen tudi avstrijski vladi, ki pa se o svojem stališču še ni izrazila, ker so hoče prej dogovoriti z Italijo. Tudi Italija še ni povedala, kako stališče zavzema. Naravnost ginljiv pa je izgovor, ki ga rabi italijanska vlada, da teh otokov ne da iz rok. Pravi namreč, da pogodba v Lausanni ni izpolnjena, ker se nahaja morda še kakih 100 turških vojakov in častnikov v Cyrenaiki.

Štajersko.

Izvrševalni odbor Narodne stranke je imel v ponedeljek zvečer sejo, v kateri je razpravljalo o važnejših tekočih zadevah. K vsem o nameravanem novoletnem zasedanju štajerskega deželnega zbora se je izreklo mnenje, da je le želiti mirnega in uspešnega deželnozbornskega zasedanja, ki bi se naj zlasti bavilo s končnim proračunom, ne pa samo s proračunskim provizorijem. Sklenilo se je nadalje povprašati na merodajnem mestu, zakaj se ne razpišejo madomestne deželnozbornske volitve v mariborsko-ljutomerškem okraju?

Iz Celja. Politično društvo »Naprej« sklicuje javen shod, ki se vrši v soboto, dne 20. decembra ob 8. zvečer v gostilni »Narodni dom«. Govori deželni poslanec dr. Kukevec o nameravanem zasedanju štajerskega deželnega zbora in o drugih važnih narodnih vprašanjih. Pridite!

Iz Celja. Vodstvo okrajne bolniške blagajne je že prevzel uradnik Huber od splošne zavarovalnice zoper nezgode v Gradcu. Prihajal bo vsak teden po enkrat sem uradov. Vodil bo tudi volitve. Dobro je, da se je celjskemu magistratu odvzelo vsako ingerenco na okrajno bolniško blagajno; pravilno bi bilo, da bi se odstavilo še zadnji spomin magistratovske klike v bolniški blagajni, to je tajnika Rziho. Volitve se morajo že v kratkem vršiti, da bo vendar enkrat prišel v to korporacijo prepošten red in mir.

Iz Celja. »Grazer Tagblatt« pravi, da bi imela januarja sesija štajerskega deželnega zbora namen sanirati štajerske deželne finance. K temu pripomenjamo, da je bilo v vabilu deželnega glavarja k seji klubovih načelnikov le govor o provizorijem proračunu in o rešitvi nekaterih manjših predlog. Deželni glavar menda ne misli, da bi bilo mogoče dobiti večino za zvišanje deželnih doklad?

V posnemanje. V »Straži« z dne 7. novembra t. l. je bil naš vrli tovariš Terčak pri Sv. Frančišku ostudno napaden, češ, da ni pristopil kot ud k »Družbi sv. Mohorja« in tudi šole da ni pustil vpisati, češ, da mu je Mohorjeva družba »katoliška in krščanska«. Ako dotični dopisnik misli, da je obrekovanje in blatenje učiteljstva, tako posameznikov, kakor celega stanu »katoliško in krščansko«, mu rade volje prepuščamo vse tako katolištvo in krščanstvo. Kristusov nauk je ne samo ljubiti vsakega bližnjika, nego celo moliti za sovražnike. Ta nauk si naj zapomnijo in se ga drže v dejanju tisti, ki imajo vero vedno na jeziku, ravnaajo se pa po naukih iz pekla. Z ozirom na navedeni ostudni napad je gornjegrajsko učiteljsko društvo sklenilo soglasno pri svojem zborovanju v Gornjem gradu sledeče: **Postopanje tovariša Terčaka in vseh tistih, ki so storili enako, se v popolnem odobrava ter se priporoča vsem tovarišem in tovarišicam enako postopanje dotlej, dokler odbor družbe sv. Mohorja ne objavi v svojih knjigah zado-**

ščenja, zahtevanega po Zvezi jugoslovanskih učiteljskih društev. Vsa društva naj sklenejo tako in člani se morajo vestno držati dotičnih sklepov.

Iz Gotovelj pri Žalcu. Tukaj sta v nedeljo, dne 14. decembra pogoreli gospodarski poslopji p. d. Šoštarjevo in Cetinovo. Prizidani hiši sta bili otepi. Gasile so štiri požarne brambе, domača, žalska, arjevška in šent-petrška.

Iz Središča. Z ozirom na svoječasno notico v »Slovenskem Narodu«, izjavljamo, da je glasom preiskave zakrivil zakasnelost dotične nujne brzozjavke c. kr. brzozjavni urad v Brucku na Muri ter da v tem slučaju ne zadene nobena krivda središkega poštnege urada.

Saleška čitalnica v Šoštanjju je imela dne 14. decembra svoj 32. redni občni zbor. Delovanje je bilo še precej živahno kljub raznim zaprekam in brezbriznosti poedincev. — Uprizorile so se sledeče igre: Domen, Izposojena soproga, Veharjevo letovišče, Legijonarij, Stari in mladi in Nebesa na zemlji. Razun teh igar se je igralo še več enodejank. Pod okriljem čitalnice se je oživela Ciril-Metodova podružnica, ki je glavni družbi poslala že lep znesek! Čitalnica je član »Zveze narodnih društev« in »Zveze dramatičnih društev«.

Iz Št. Jurja ob Južni železnici. Minulo nedeljo je priredila Zveza narodnih društev v Brežnikovi gostilni javno predavanje, ki je bilo za naše razmere prav dobro obiskano. Gosp. dr. Janko Serneč, zdravnik v Celju, je poljudno govoril o zdravstvu na kmetih in še posebej o jetiki. Zborovalci so ga zelo pazljivo poslušali in se mu za podučno razpravo z živahnim ploskanjem zahvalili.

Bauernschreck na bizeljskem gradu. Ne leva, tigra ali celo eksekutorja, pač pa krasno mačko je ujel v železo minulo nedeljo jutraj v rovih pod bizeljskim gradom lovec kneza Windischgraetza gospod Gregor Lamut. Mačka tehtla 6 kg 52 dkg in je dolga od konca repa do gobca 89 cm. Vrlemu lovcu prav krepki: »Lovski blagor!«

Iz ormoškega okraja. Pri nas živi letos vse v znamenju stekline. Če se pojavi kak smiljiv kužek kje v Rogatcu, pri Ptujju, Radgoni ali na Hrvaškem, že imamo uradno zaukazano pasji zapor, dasiravno odreja zakon varnostne odredbe le v onih občinah, ki mejijo na kraje, v katerih se je stekel pes pokazal. Naši ubogi psički so že zopet 58 dni na verigi, dasi traja postavno pasji zapor le 40 dni. Spomladni so bili tri mesece priklenjeni, čeravno v okraju stekline niti ni bilo. Ljudje so že nevoljni, zlasti ker vidijo, da se steklina res pojavlja pri gotovih dopisnikih mariborskega časopisja in našega okraja.

Kmetijska podružnica za ptujsko okolico priredi dne 21. decembra v Ptujju v dvorani gospe Zupančičeve predavanje o sadjarstvu in dne 28. decembra istotam pouk o zavarovanju kmetijskih poslov in delavcev proti nezgodam. Začetek vsakokrat ob 9. dopoldne.

Iz Maribora. Veliki trgovski ples. Kakor smo že zadnjič poročali, priredi »Slovensko trgovsko in obrtno društvo« v Mariboru po dolgem času zopet enkrat veliki ples, in sicer na soboto, dne 10. januarja 1914. Kdor je že posetil plesu slovenskega trgovskega društva v Mariboru, ve, da so bile take prireditve vedno zanimive in vesele, ter je vsakdo zapustil z največjim zadovoljstvom in navdušenjem plesno dvorano. Upamo torej, da bo tudi tokrat poset velikanski, posebno ker je to edina večja plesna prireditev v »Narodnem domu«, pri koji bo po dolgem času zopet enkrat svirala vojaška godba, in sicer 53. pešpolk iz Zagreba. Opozorjamo še, da bo toaletta le promena.

Iz Gradca. Danes (v sredo) se je vršila v deželnem dvorcu konferenca klubovih načelnikov, h kateri je bil tudi povabljen in se je udeležil deželni poslanec dr. Kukevec. Zanimivo je, da slovenski klerikalni klub ni poslal svojega zastopnika h tej konferenci, v kateri se je govorilo o novoletnem zasedanju štajerskega deželnega zbora. Napram namestniku Claryju se je bojda dr. Korošec izrazil, da ne more priti zaradi delegacijskega zasedanja. Ker se pa klerikalci konference niso udeležili, niti svojo odsotnost opravičili, se sklepa iz tega, da niso za novoletno zasedanje deželnega zbora. O konferenci priobčimo še obširnejše poročilo.

VI. narodna zbirka. Nadalje so poslali prispevke: Št. Peter pod Sv. Gorami (gdč. Olga Černelč) 10 K; Kozje (g. Marčun) 27 K 20 vin; Ormož (g. Otorepec) 27 K 9 vin; Sv. Jurij na Ščavnici (g. dr. Leo Kreft) 20 K; Polenšak - Juršinci (g. Gorup) 9 K 30 vin; Ljutomer (g. Muršec) 92 K 10 vin; Grobelno (g. Vuga) 10 kron; Rogatec (g. Ivan Glušič) 26 K;

skupaj 222 K 50 vin. Zadnjič izkazano 1014 K 35 vin., torej skupaj 1236 kron 85 vin. — Ker še iz polovice krajev, kamor smo poslali pole, do danes nismo prejeli niti pol, niti denarja, prosimo, da se eno ali drugo v enem tednu zgodi, da sklenemo račune. — Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju.

Koroško.

Drobne vesti. Poštno in brzozjavno ravnateljstvo za Koroško v Celovcu prične delovati glasom odredbe trgovskega ministrstva dne 1. januarja 1914. — V Št. Vidu ob Glini in v okolici se strašno množe tatvine in vlomi. Vsak dan javljajo orožniki nove tatvine. Aretirali so že več osumljencev, domačinov in tujcev, katerim pa se še ni moglo dokazati, da so tatovi. Na Gori so pokradli neznanu tatovi županu 600 K denarja in večjo množino različnih jestvin. — Za pokončevanje strupenih kač bo izplačala koroška dežela občinam za l. 1913 — 809 K. — V Beljaku so našli obešeno 40letno vdovo železniškega poduradnika Frideriko Egerjevo. Žena si je prerezala žile na rokah in se nato obesila na brisačo. Egerjeva je prišla pred kratkim iz celovške blazine. — Čuden slučaj. V Peterljanu je izgubila neka posestnica zlat poročni prstan. Njen štiriletni sinček je rekel žalostni materi: »Mama, hitro se še enkrat omoži in imela boš nov prstan.« Čez par dni potem je priredila žena družini in sosedom dobro večerjo. Zaklala je namreč dobro rejena prašička, v čigar drobju so našli izgubljeni poročni prstan.

Primorsko.

»Soča« in »Primorec« v Gorici ne moreta izhajati, ker so tiskarji v Gorici že v četrtek, dne 11. decembra opustili vsako dlo. Od takrat dalje počiva vse tiskarsko delo v Gorici. — Nepričakovano pa je izšel v terek jutraj »Primorski List«, glasilo stare struje klerikalne stranke. Imel je iziti pretekli četrtek. Ali takrat ni bilo mogoče. Faktor Gregorčičeve tiskarne Lukežič pa je izstopil iz tiskarske organizacije, neki član uredništva »Gorice« in »Primorskega Lista« je sedel k Linovpe in izšel je »Primorski List« deloma s starim, deloma z novim gradivom. Izide baje tudi »Novi Čas«, ki se tiska tudi v omenjeni tiskarni. Lastniki tiskarn zahtevajo od svojih faktorjev, da bi sledili Lukežičevemu zgledu!

Predavanje »Narodne prosvete« v Gorici. Opozorjamo na predavanje v soboto, dne 20. decembra v »Trgovskem domu«. Predaval bo vseučiliški profesor dr. Šilović iz Zagreba: pijanstvo in zločin. — Dr. Šilović je predaval že lani v Gorici ter se takrat jako prikupil goriškemu občinstvu. Predavanje v soboto bo skozinskoz interesantno, kakor je bilo lani. Zato se nadejamo obilnega obiska.

Zupančičev večer v Gorici je uspel kar najkrajše. Dobro ime odličnega našega pesnika je privedlo v dvorano »Trgovskega doma« vse polno občinstva iz vseh slojev, zlasti je bila lepo zastopana mladina. Pesnik je čital, Michl in Eržen sta igrala; občinstvo je z napetim zanimanjem sledilo čitanju krasnih pesniških proizvodov in igri Michla in Eržena. Na galgriji so zapeli dijaki pesnik »Slavo«, izročeni mu je bil venec in stokronski zlat. Večer se je vseskozi posrečil in tudi čajanka je uspela prav dobro. Hvala »Narodni Prosveti« za prelepo prireditev!

Ustanovna skupščina podružnice »Pravnik« za Trst in Istro v Trstu se vrši v nedeljo, dne 21. decembra ob 11. dopoldne v prostorih »Slovenske čitalnice« (»Narodni dom«) v Trstu. — Pripravljali odbor je razposlal nad 250 pravnikom raznih strok tozadevna vabila in pričakuje, da se bodo vsi odzvali. Oni gospodje, ki še niso vpsalali izjave, so naprošeni, da to store vsaj do ustanovne skupščine. Za slučaj, da kdo gg. pravnikov ni pomotoma prejel vabila, je tem potom vljudno vabljena, da pristopi kot član k podružnici in se, ako mogoče, udeleži tudi skupščine.

Pestunja pobegnila z otrokom. V petek, dne 5. decembra je poslala ga. Edler v Trstu na trg svojo pestunjo in ji je dala za nakup blaga bankovec za 10 K. S pestunjo je šel tudi štiriletni sin Siegmund Edler. Pestunja se ni več vrnila in je izginila z otrokom vred. Policija ni našla o pogrešanih še nobenega sledu.

Prijet vlomilec. V Trstu so aretirali sobnega slikarja Emila Bartuloviča, ki je vlomil pred kratkim v pisarno tvrde Kenich - Detuoni in navrtal železno blagajno. Pri njem so našli več ukradenih stvari in kompletno vlomilno orodje.

Pristaniška doklada v Trstu. Vlada je dovolila tržaškimi državnimi uradniki pristaniško doklado v skupnem znesku 200.000 K na leto. To doklado pa dobe za sedaj samo carinski in poštni uradniki, uradniki javnih skladišč in policija. Ne dobe pa doklade sodni, pristaniški, finančni in namestniški uradniki. Med tem uradništvom vlada veliko ogorčenje. Ti uradniki so prepričani, da je dovolila vlada zgoraj omenjenim uradnikom samo zato, da se izogne pasivni resistenci za praznike.

Legar v Trstu se je pojavil letošnjo jesen izredno močno. Od 29. novembra do 6. decembra je obolelo 39 oseb; od 6. decembra do 13. decembra je obolelo 114 oseb in do torka tega tedna 40 oseb. Do sedaj leži za legarjem 217 oseb. Umrljivost znaša 5%.

Posledica eksplozije na mornariškem strelišču pri Pulju. Preiskava je dognala, da je povzročil katastrofalno eksplozijo na mornariškem strelišču pri Pulju, pri kateri je bilo več oseb lahko in več težko ranjenih, med temi tudi podadmiral grof Lanjus, ki je vsled dobljenih poškodb umrl, smodnik. Vsled tega se je uvedlo kazensko postopanje proti mornariškemu inženirju F., ki je smodnik naročil. Inženir F. je bil priznan za krivca in je bil obsojen na 6 mesecev strogega zopora, v degradacijo in vpokojitev.

Izgubljen torpedo. V torek je pripeljala v Pulj laška torpedovka avstrijski torpedo, ki ga je izgubila neka avstrijska vojna ladja pri zadnjih vajah.

Božični dopusti mornarjev se bodo dovolili glasom sklepa pristaniškega admiralata v Pulju zaradi legarja v Trstu samo v izredno nujnih slučajih.

Oproščen vojak. Pred več meseci se je sprožila novincu Viktorju Liemerju, ki je stal na straži pred utrdbo Sv. Mihaela pri Pulju po nesreči puška. Kroglja je zadela hišnico deželne bolnice Petronjo, ki je vsled dobljene rane umrla. Vojaško sodišče je pred par dnevi vojaka oprostilo, ker je bil vojak novinec in še nezadostno izvežban v ravnanju s puško.

Nesreča v Vremškem Britofu.

Iz Vrem. Britofa, 17. dec. ob 12. opoldne.

Dne 16. decembra proti večeru je vladala splošna napetost, ker je bilo toliko kakor gotovo, da se pride do jasnosti glede morda še živih delavcev. Okoli 9. ure je kazala mera 75 cm vodne globine, torej le malo še, in mogoče bo prodreti v rove. Kar naenkrat za silo montirana sesalka ni mogla več dvigati vode. — Stala je že previsoko in uspeh tekom noči je bil izključen. Odločilo se je, da se sesalko postavi nižje, kar bi trajalo do 17. decembra dopoldne, nakar bi se zopet počelo dvigati vodo.

Ob 11. so se gledalci razšli in preiskovalna komisija se je odpeljala k počitku. Delo je zastalo in zopet je bilo manj upanja na ugoden rezultat.

Le enemu ni dala žila miru, in sicer strojničarju Seršenu. Ta mladenič je bil od vsega začetka najdrzejši med delavci, ni se strahnil ne nevarnosti, ne truda, samo da pomaga nesrečnim v roveh. Prve tri dni je delal neprenehoma noč in dan pod najtežjimi pogoji in na najnevarnejših točkah, sam, ker ni bilo druge strokovnjaka na mestu. Vedno je bil do kože moker, ker je bil več pod vodo kot na zraku. Ta je torej našel tudi večeraj pogum, da se je spustil v 70 metrov globok rov in prodril 14 m po vodoravnem rovu, gazeč blato in vodo, loveč se ob ceveh sesalke, ki je bila pod vodo. — Nato je s potapljanjem skušal spraviti sesalko v red in posrečilo se mu je po mučnem delu odpreti vse ventile, nakar je naenkrat velika sesalka počela delovati z vso silo. To je bilo ob 11. uri 20 minut in ob 2. jutraj je bil vodoravni rov prost vode. Nepričakovan uspeh. Alarmiralo se je vse potrebno osobje. Priprave za prodiranje v rovu so bile kmalu gotove in odpravili so se delavci, vodje in člani komisije na pot, naravnost v smer, kjer so slutili žive rudarje. — Točno štiri minute pred 5. uro jutraj se dvigne dvigalo in pripelje dva človeka. Eden javi: dva živa, eden mrtev. Njegov spremljevač je bil že eden izmed dveh delavcev, ki sta preživela 8 dni in 15 ur pod zemljo brez vsake hrane. Hoteli so ga položiti na nosilnico, čemur pa se je s početka branil, češ, da pojde sam. Vseeno so ga pregovorili in odnesli v bližnjo hišo. Devet minut pozneje pripelje dvigalo njegovega podzemeljskega tovariša, katerega na isti način spravijo. Romuna sta s Sedmograškega. Sledila je zdravniška preiskava, nakar so jima dali krepčila in jih sveže preoblekli. Oba sta dobra volje in v razmeroma izvrstnem stanju. Glad sta trpela le od početka, kasneje ne, po jedi sploh nista izpraševala. V rovu sta vedno merila vodo ob deski, kako se dviga ali pada. V zavesti sta si bila, da so rešila dela v polnem teku, ker sta čula udarce velikega železnega čebra, s katerim so zajemali vodo iz rova. — Na vprašanje, ako zna, koliko časa je bil v podzemski ječi, je odgovoril eden izmed rešenih, da to sicer ne ve, ampak da je moralo biti zelo, zelo dolgo. Po prilično dveh urah so ju odpeljali dobro zavite z rešilnim avtomobilom v Trst, da jih v bolnišnici obvarujejo pred možnimi posledicami prestalega jetništva. — Ob 5. uri 38 minut so dvignili domačina mrtega Ivana Žuzka, doma je iz Škofelj. Njega je dosegla voda in je utonil. Našli so ga kot prvega vsega blatnega v vodoravnem rovu najbližje pri izhodu. Kar je sedaj pristopnih rofov, ni najti nikogar več. Seveda je popolnoma izključeno, da bi bil še kdo živ, ker so vsi rovi nižji in polni vode, katero bo treba še odstraniti. Iskanje po truplih ponesrečenih bo imelo gotovo še več zaprek, ker so gotovo tudi zasuta od peska in blata, ki ga je voda nanescala v nižje rove.

Napetost med narodom je popustila, ko se je jutraj izvedelo rezultat rešilne akcije. Sedaj je situacija rešena.

Dnevne vesti.

+ **Klerikalni upi so splavali po vodi!** Klerikalci so s pretkano falsifikacijo deželnega volilnega reda spravili na stotine kmetijskih volilcev v mestno kurijo v trdnem prepričanju, da jim bodo ti volilci sigurno pripomogli tudi k zmagi v mestih in trgih. Toda kakor so pokazale volitve, so bili ti njihovi upi jalovi. So pač napočili novi časi. Svoje čase je bil pač pojem kmetijskega volilca istoveten s pojmom klerikalnega pristaša, danes pa je tudi to drugače. Dandanes se je jelo živahno prebujati tudi kmetško prebivalstvo in nič več neče slepo slediti skozi drn in strn klerikalni »osrečevalcem«. Tako je velik del kmetijskih volilcev okoličanov, na katere so klerikalci z vso sigurnostjo računali, okrenil klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu teh so korakali v Ljubljani Bizovičani, Štepanjci in Dobrunčani, ki so skoro po pretežni večini volili napredno, za kar jim gre posebna pohvala. Okrog 560 kmetijskih volilcev so spravili klerikalni stranki hrbet in se pridružil naprednjakom. To se je pokazalo po vseh mestih in trgih, zlasti pa v Ljubljani. Na čelu

pomembna in tako brezbarvna oseba, da pač ne more vzbujati prav nobenega zanimanja, ali on odda svoj glas Lorencu Pogačniku, ali pa njegovemu bratcu Boltatovemu Petetu.

— **Nove veličine prihajajo na površje.** Primarij dr. Vinko Gregorič, ki je bil to pot še izvoljen za deželnega poslanca v mestni skupini Kamnik-Tržič-Radovljica, je vložil prošnjo za stalno upokojitvev. Zatrjuje se, da je določen za bodočega deželnega odbornika in da mu bo moral napraviti prostor — dr. Ivan Zajec, čegar zvezda je jela med klerikalci nevarno temneti.

— **Ozva volitev v Idriji.** Vodstvo socijalnodemokratske stranke je izdalo na svoje somišljenike v Idriji poziv, naj pri ožji volitvi glasujejo za narodno-naprednega kandidata E. Gangla. »Zarja« napada pri tej priliki naprednjake, češ, da so v Idriji oslepili socijalnodemokratsko stranko za toliko glasov, da pride Gangl v ožjo volitev in ne Kristan. Sploh meče »Zarja« z najhujšimi besedami okrog sebe, dasi — popolnoma neutemeljeno. Naprednjaki sploh nikjer niso lovili socijalnodemokratskih glasov, ker jim je bilo le na tem, da bo oddanih kolikor več protiklerikalnih glasov, naj pripadajo potem katerikoli stranki. Če so pa kje socijalni demokratje res glasovali z naprednjaki, so to storili iz lastnega nagiba, ker so pač upali, da se tako doseže večji uspeh. Tudi v Idriji niso naprednjaki sleparili socijalnih demokratov, nego so le socijalni demokratje bili v zmoti misleč, da imajo na svoji strani več volilcev, kakor jih pa res imajo v tej mestni kuriji. Če je pa kateri socijalni demokrat raje glasoval za Gangla kakor za Kristana, je to njegova osebna stvar in če so ga naprednjaki pridobili za Gangla, s tem še niso nikogar ogrožili. Taka zmotna je seveda jako neprijetna, a krivi je vendar niso naprednjaki. V ostalem nam je pa slaba volja socijalnodemokratskega glasila že razumljiva: socijalni demokratje sploh niso dobili toliko glasov, kakor so jih pričakovali in to je s stališča njihove stranke vsekakor sitno. A socijalni demokratje pozabljajo, da so razvili prav medlo agitacijo in da so le malo delali za volitve. Da so torej sami krivi, če niso dobili več glasov. Praktičnega pomena pa nima to prav nobenega, kajti šlo se je za to, da bo oddanih kar največ protiklerikalnih glasov in to se je doseglo. Zato se nam zdi tudi vsak prepričan, da »Zarja« čisto odveč, zlasti ker imajo protiklerikalne stranke na Kranjskem veliko prevažne naloge, kakor da bi se smele med seboj za prazen nič prekljati.

— **Po volitvi v Škofji Loki.** Piše se nam iz Škofje Loke. Končan je boj in zmaga je naša. Čuditi se moramo Sinkovcu, Nadrahu in gvardijanu, da niso že popolnoma hripavi od samega zabavljanja na napredne časopise, napredne kandidate, naprednjake in sploh na vse, kar je naprednega. Ni bilo nedelje v zadnjih mesecih, da bi ne bilo tega zabavljanja s prižnice. Govorili so, da je zlasti sedaj vera v nevarnosti, da stori vsak smrtni greh, kdor bere napredne časopise in voli napredne kandidate. Ti bodo odpravili vero, vse samostane in cerkve, tukajšnji kapucinski samostan pa da bo postal tovarna, če bodo izvoljeni napredni kandidati. Povsod sama laž ni nič drugega kot boj za farško bisago. Ni torej čudno, da smo se bali tako hudega boja, kot ga pri nas še ni bilo. Mi nismo imeli nobenih prižnic, nobenih sredstev za agitacijo, agitatorjev le malo, za vse skupaj pa skoro nič časa. Odrgrati smo si moralali od počitka nekoliko ur, da smo pripravljali s poštenimi dejanji in resničnimi besedami someščane na volitve. Nasprotnikom pa ni zadostovala leca, sprovednica, laž in denar, temveč je moral priti pretečeno nedeljo sam deželni glavar na pomoč, da je v društvu zabavljal čez naprednjake tako grdo, da bi se moral najbolj zarobljeni hribovec sramovati. Zadnje noč je bil baje cel klerikalni aparat na nogah, gotovo je, da je Sinkovec šele ob štirih jutraj bral brevir v samih spodnjih hlačah. Se celo na volilni dan in sicer v volilnem lokalu je neki klerikalni agitator zamenjal glasovnico, toda vse skupaj ni nič pomagalo. Bo pač Sinkovec zopet kričal po gostilnah nad svojimi backi: »Ja, hudič, kje je tistih 80 glasov večine, na katero smo računali!« Da zmagali smo pošteno, dasi ni med našimi 89 glasovi onih gospodov, ki so dali našemu poslancu častno besedo, da ga bodo volili. Da, gospodje iz farovžev in samostanov, minil je čas, da bi vi še ljudi begali z vero. Vera, resnica in pravica je na naši strani in zato je zmaga naša. Ti pa, klerikalni mlinar, še prideš za tvoje preveč vneto, pa ne pošteno agitiranje in zamenjavanje glasovnic

na vrsto — pred kazenskim sodnikom in takrat boš šel ti s pogorišča, ki si se norčeval iz nas, da gremo mi na pogorišče.

— **Celo stavili so na svojo zmago.** V mestnem volilnem okraju Kranj-Skofja Loka so klerikalci vprav nadčloveško delali, da bi si pridobili ta mandat. Ta volilni okraj spada med najbolj ogrožene. Ze leta 1908. je narodnonapredni kandidat Ciril Pirc zmagal samo z majhno večino glasov, s 170 proti 160 glasom. Letos pa je v tej skupini dobilo volilno pravico mnogo kmetovskih volilcev in klerikalci so trdno in zanesljivo računali, da z njihovo pomočjo zavojujejo ta mandat. Kakor rečeno, so storili vse, kar je le bilo mogoče in zlasti računali na Škofjo Loko in na odnotnega skrajno brezobzirnega župnika. Tako prepričani so bili o svoji zmagi, da so v torko dopoldne, med tem ko se je vršila volitev, kar odkrito pripovedovali, koliko glasov imajo prešteti in zagotovljeni. Eden najboljših prijateljev klerikalnega kandidata, ki je seveda natančno vedel, kako njegova stranka računa, je storil celo večjo stavo, da bo prof. Sušnik zmagal nad dr. Trillerjem. Kar smilil se mu je tisti kolega, ki je z njim staval, tako zagotovljeno je smatral, da zmaga Sušnik. Pa je vendarle prišlo drugače in se je izkazalo, da so bili klerikalni računi napačni!

— **Kamnik in dr. Gregorič.** Razkritje, da železniška zveza iz Polzele ne bo tekla na Kamnik, marveč na Domžale, je seveda potrla ves Kamnik, saj pomeni to velikansko oškodovanje gmotnih koristi kamniškega mesta. Klerikalci so razjarije volilce tolažili s tem, da še ni izrečena zadnja beseda in slovesno so obljubovali, da bo dr. Gregorič s pomočjo klerikalne stranke vladni načrt preprečil in dosegel zvezo Polzele s Kamnikom. Pribijamo te obljube, ker se bo le prekmalu izkazalo, da so bile prazne. Kamničanom pa svetujemo, naj posvečajo tej stvari vso pazljivost, da bodo videli in spoznali, kako so jih klerikalci prevarili.

— **Na agitacijo v Postojno** so poslali klerikalci dr. Pegana, Gostinčarja, nekega Puca in še neko drugo osebo. Kakor da bi se pri Postojncih dalo kaj opraviti. Sicer je dr. Pegan Vipavec, ali toliko bi že lahko poznal Postojnce, da bi vedel, kako malo pri njih zaleže prigovarjanje tujih ljudi. Postojnci imajo svoje glave in skupaj drže, da je kaj... Ljubljanski klerikalni agitatorji so nastopili v Postojni precej predržno — pa ta predrznost jih je hitro minila. Prav hitro, čudovito hitro. Kar spat so jih poslali, da jim ni bilo treba ušes naviti. Puc pravi, da v Postojno sploh več ne pojde...

— **Iz Dobropolej.** Tudi pri nas so se vršile volitve pod duhovskim pritiskom. Kaplan je hodil od hiše do hiše in pritiskal imena klerikalnih kandidatov na glasovnice. Na več krajih bi bil lahko dobil batine, da ni odnesel o pravem času svojega blagoslovljenega telesa. Volitev v splošni kuriji bi bolje imenovali birmo, kakor volitev. Volilci so stali pred hišo in v veži po vrsti, glasovnice v rokah, ravno tako, kakor birmanci. Kaplan je pri vsakem pogledal, koga ima na glasovnici zapisanega. Če je rekel, da Jakliča, je bilo dobro in ga je kaplan po rami potrkal. Še medaljo svetnice Johance iz Vodice naj bi bil obljubil. Ta dan smo spoznali najhujše klerikalne agitatorje. Videli smo dobro znanega Jurčka, ki je hodil s štampiljico v rokah okrog volilcev in agitiral za Jakliča. Zraven kaplana je bil tudi dobro znani Bambčev Andrej in je s prstom kazal: Vidite g. kaplan, oni-le stari ni naš, pojdite ga spreobrniti. Videli smo tudi še bolj predrznega Serkina iz Ponikev. Ta je njemu sumljive volilce celo domov podil. Najbolj predrzen pa je bil ponikovski mežnar. Ta je celo od volilne komisije vlačil volilce, ko so že hoteli oddati glasovnice. No, klerikalci so zmagali, a hudič jih bo vse eno vzel. Jakličevi volilci bodo dobili medaljo svetnice Johance, agitatorji pa še en kipec povrh. Drugega tako nimajo pričakovati od takih poslancev.

— **Deželnozbornske volitve v Novem mestu** so se vršile čisto mirno. Klerikalci so sicer s svojimi znanimi volinji, ki radi nadlegujejo napredne družbe in ki če treba po naprednih shodih glasujejo celo za napredne kandidate, poskušali delati združbe, a to se jim ni posrečilo. Zato so se zatekli k »Slovencu« in si poskusili pomagati z nesramnimi osebnimi napadi. Odgovor so jim dali volilci! Okoli Bučne vasi. Ločne in po sosednih vaseh so nalovili kakih 30 kmetov, ki imajo kako parcelo na mestnem svetu in so tem volilcem na glasovnice pritiskali ime klerikalnega kandidata. Na dan volitve so postavili vse svoje ljudi v službo. Dr. Ažman je vrgel katekizem proč, pa

je s svojim štabom, h kateremu spada tudi kipar Vodnik, pred rotovžem stražil verne duše. Vrvar Avsec je pustil svojo vrvarijo in je fungiral kot klerikalni zaupnik na volišču. Izmed 80 glasov za Remca jih spada komaj 50—55 na novomeške klerikalce.

— **Tisoč brezvercev v novomeškem okraju.** Kdo naj razume te naše moderne božje namestnike! Vselej kadar se gre pokazati moč rimske-katoliške cerkve med Slovenci, tedaj proglašajo če treba tudi pred obličjem sv. očeta, da »hvala bogu na Slovenskem ni brezvercev, razen par brezpomembnih izjem.« O naj bi bili sv. oče iz Rima prišli sedaj na Kranjsko, to bi se čudili, koliko tisočev »brezvercev« je že samo v tej slovenski deželi. In če bi bili sv. oče prišli med volitvami na Dolenjsko in bi se samo v novomeškem okraju malo ogledali svoje apostoje, bi bili zvedeli, da je samo v novomeškem okraju najmanj tisoč »brezvercev«. Kajti božji namestniki v tem okraju so javno raz prižnic proglašali, da vsi tisti, ki bodo profesorja Škerlja volili, so brezverci. In ker je g. prof. Škerlj v splošni skupini dobil blizo 1000 glasov, bi bilo po tem spremenjenem računu v novomeškem okraju najmanj tisoč brezvercev. In ta račun potrjujejo zdaj klerikalci sami, ki begajo že itak še od volitev zbegane ljudi, češ, vsi, ki so Škerlja volili, so — brezverci. Neki tak kričač je bil svojčas občutno obsojen. Dobro bi bilo, da se tudi zdaj vsak tak slučaj naznani, pa bo takoj število tisoč brezvercev zdatno okrajšano.

— **Prorok koncu gospodstva klerikalne stranke na Kranjskem.** Bivši deželni poslanec G. Dular plemeniti Jurkovski, v svojem 12letnem poslanskem delovanju gotovo ni preveč izbral svojih talentov, katerim pa sam tako malo zaupa, da je svoj mandat odložil — seveda iz rodbinskih razmer. Hudobni jeziki seveda pravijo, da so ga vrhovni poglavarji v to prisilili in sicer v svetli st, da je za tako politično podnebe kot je bilo zdaj, treba že bolj privlačnega magnetja, kakor je bil naš cenjeni prijatelj iz Jurke Vasi. No, ampak nekaj dobrega in pametnega so ga gospodje vendarle naučili tekom teh 12 let. Prorokovati! Brez pokojnine vpokojeni g. poslanec Dular se je te dni tudi zanimal za volilni boj svojih prijateljev. Stal je bolj ob strani na bojišču in ko so njegovi prijatelji s križem in mečem najhujše divjali, je g. Dular najbolj zmajeval z glavjo. Ko ga eden tudi takih opazovalcev vpraša, kaj naj to kimanje pomeni, je dejal v proroškem duhu: Vidite, kadar se tako mogočno nasprotnik proti slabjšemu mora na tak način bojevati, kakor se zdaj naš, pomeni to, da se njih položaj kmalo spremeni. V 6 letih se bodo naši ljudje sami sebe ubili. — Jože pl. Jurkovski, dobro si jo pogodil!

— **Ukročeni sloni!** Indijska bajka, ki pa ima to prednost, da je popolnoma resnična! Poslušajte torej! V Indiji Koromandiji (Coromandel-Malabar) žive sloni v divjem stanju v takozvanih »džunglih«, t. j. v močvirnih pragozdovih. Teško jim je priti do živega! Lov na slone je navadno nevarno delo! Ako pa hočejo ujeti živega slona, potem napravijo Indijanci tako-le: z mnogimi ukročeni sloni, ki se dajo mirno voditi po svojih oskrbnikih, se napotijo proti ležiščem divjih zverí. Divji sloni zagledavši svoje osedlane »bratce« se jim polagoma pridružijo, se po svoji živalski metodi nekoliko povohajo... to priliko pa porabijo spretni indijski lovci in jim vržejo debele, na drevesih pritrjene vrvi na noge — ter jih na ta način vržejo na tla! — S tem je bila divja žival vsaj deloma udomačena. — Nauk iz vsega tega: Mi Slovani smo liki ukročeni sloni; mi in naši Srbi naj bi pomagali in pripomogli s počasnim, a sigurnim ponemčevanjem, da se nemška imperija raztegne na jugozahod! Vse to, a z drugimi besedami je povedal delegat dr. Kramar v avstrijski delegaciji rekoč: »Zveza Nemčije z Avstro-Ogrsko je nerazrušljiva, ker je Avstrija za Nemčijo potrebna! Ta zveza je čisto nemško-nacionalna naprava, koja favorizirajo Madžari v lastno korist!« Slovani smo za Nemčijo — ukročeni sloni.

— **Država neresenih vprašanj!** Stereotipno se Avstro-Ogrsko naziva, da je nekako »kraljestvo neverjetnosti, presenečenj« itd. Ali bolj pravilno bi se nas imenovalo: skupino neresenih zagonetk! Prosto po Prešernu: Le začnimo pri Bošnjaci! — Bosansko vprašanje — nereseno na vsej črti! Hrvatsko-ogrsko vprašanje čaka ugodne rešitve; rusinsko-poljsko vprašanje grozi celo ubiti vse parlamentarno delovanje na Dunaju in v Lvovu! Romunska zadeva nam je odtujila prijaznost kraljevine Romunske; češko-nemški spor traja že od bitve na Beli gori l. 1620 in se še

danes ne more ugodno razvozlati — in last not least, na zadnjem, a ne na poslednjem mestu: stoji nereseno slovensko in z njim združeno jugoslovansko vprašanje, čegar zadovoljliva, končna rešitev je conditio sine qua non za obstoj in odločilni nastop Avstro-Ogrske države kot veselice na balkanskem polotoku. Kratko in malo: mi potrebujemo resničnega Aleksandra, ki bi razvezal avstro-ogrsko — vozle.

— **Naši klerikalci** so v svoji politiki na las podobni hrvatskim frankovcem, s katerimi jih veže že od nekdanj najdebelejšje prijateljstvo. In kakor se zdi, bo tudi usoda naših klerikalcev enaka oni njihovih frankovskih bratcev. Frankovci so doživeli pri pravkar končanih saborskih volitvah na Hrvatskem občuten poraz in na njih naslov je napisal večerajšnji »Agramer Tagblatt« v članku »Po volilni bitki« te-le besede: »Frankovska stranka, oziroma njeni voditelji so zagrešili preveliko grehov in grešili so premnogokrat, da bi na to ne reagirali volilci. Omenjamo tu samo njihovo postopanje za časa banov Raucha in Tomašiča, njihove vedno in vedno se ponavljajoče denunciacije, natolcevanja, ki jih že leta in leta trosijo na Dunaju in v Pešti proti vsem strankam, kakor da bi vsa Hrvatska — razen njih — gojila veleizdajalske težnje. Kakršno ljudstvo pa bi naj to bilo, ki bi to mirno trpelo, ne da bi na to primerno odgovorilo?« — Mutatis mutandis veljajo te besede tudi do pičice za naše klerikalce. Tudi o njih lahko z ozirom na pravkar končane deželnozbornske volitve rečemo: »Šusteršičeva stranka, oziroma njeni voditelji so zagrešili preveliko grehov in grešili so premnogokrat, da bi na to ne reagirali volilci. Omenjamo tu samo njihovo postopanje za časa septembrskih dogodkov in bosanske krize, njihove vedno in vedno se ponavljajoče denunciacije in natolcevanja, ki jih že leta in leta trosijo na Dunaju, kakor da bi vsa Slovenija — razen njih seveda — gojila veleizdajalske težnje. Kakšno ljudstvo pa bi naj to bilo, ki bi to mirno trpelo, ne da bi na to primerno odgovorilo?« — Mil, a vendar dovolj jasen odgovor je dalo naše ljudstvo klerikalcem pri pravkar završenih volitvah, dan glavnega obračuna pa pride za klerikalce pri bodočih deželnozbornskih volitvah! O tem so lahko klerikalci prepričani!

— **Iz učiteljskih krogov.** Dne 2. decembra t. l. praznovala so srednje šole cesarjevo 65letnico s pouka prostim dnevom. Nas učiteljev na deželi se seveda nihče ni spomnil, ker se nam itak predobro godi, tako, da nas bo kmalo samih dobrot konec. Ker smo bili mi na deželi na ta način za en dan prikrajšani, nam sl. c. kr. dež. šol svet to s tem lahko povrne, da nam da kot nadomestilo za 2. december pouka prost dan 2. januar, katerega imajo mestne šole prosto, a mi deželani ne. Ako skrbi deželni šolski svet za učence srednjih šol, da niso na novega leta dan brez maše, ali se mu naše duše nič ne smilijo, ko se moramo mi učitelje in učiteljice na Novega leta dan brez maše vračati na svoja službena mesta? Če že noče skrbeti za naše telo, naj skrbi za naše duše. Kaj nam niti na onem svetu ne privoščijo boljšega življenja?

— **Učitelj z dežele.** — **Deželni poslanec Mazelle** je povodom svoje izvolitve prejel nebroj čestitk ter prosil potrpljenja, da se zanje še ni mogel zahvaliti.

— **Podelitev ustanov.** Magistratni gremij je prejel za Wagnerjevo ustanovo letnih 300 K, do katere imajo pravico dijaki, rojeni na Kranjskem, ki so študirali gimnazijo v Gradcu, medicinca Karla Exla. Ustanova Marije Pavškove letnih 40 K se je podelila siroti Viljemu Kartabku na roke varuhu Ivanu Erženu. Bernardinjeva, Schillingova, Tollmainerjeva in Weberjeva ustanova za deklško balo se niso oddale, ker ni bilo upravičenih prosilk. — Kraschkovitscheva ustanova za revno meščansko hčer, ki se je letos omožila v znesku 150 K se je podelila Pavlini Prosenčevi. Fanzojeva ustanova za revno meščansko hčer, ki se je letos omožila, v znesku 128 K se je podelila Kristini Gabrškovi. Sinnova ustanova v skupnem znesku 96 K sta dobili Anica Urekova in Angela Podbevškova. M. Pakičeva ustanova po 256 K se je podelila Gregorju Puglju. Kovačeva ustanova po 302 K, ki se razdele na 4 dele, je bila podeljena Metki Markičevi, Franji Pirnatovi, Neži Pregljevi in Ani Wester-

majerjevi. Kosmačeva ustanova v znesku 204 K se je podelila uradniški siroti Franji Janovi v roke njeni stari materi. Valentinova ustanova po 168 K za revnega otroka, ki stanuje v frančiškanski fari, je bila podeljena Antonu Reiserju v roke njegovemu stricu. — Marija Dobravčeva, Marijana Brelihova, Terezija Golobova in Apolonija Pavlinova so dobile ustanovo za onemogle posle v skupnem znesku 100 kron. — Jeri Krekovi se je dovolil prenos gostilničarske koncesije v Supančičevo barako na Bleiweisovi cesti. — Zgradba kanalar na Karlovski cesti se je oddala najcenejšemu ponudniku tvrdki Seravallo za 40.124 K. Dobava drenažnih cevi in kamenin tvrdki Vidic & drug, žel. pokrovov pa tvrdki Zabkar & drug.

— **Za trgovce važno razsodbo,** ki je načelnega pomena, je izdalo najvišje sodišče. V času velike krize je trgovski potnik Bernadiner brez zlega namena v kavarni pripovedoval, da je neka znana dunajska tekstilna firma postala s 700.000 kronami insolventna. Vest ni bila resnična in firma je potnika tožila. Sodnik je potnika oprostil, češ, da ni imel slabega namena in da je govoril v dobri veri. Najvišje sodišče pa je to oprostilo sodbo razveljavilo, češ, potnik bi se bil moral prej prepričati, če je omenjena firma res insolventna, predno je to drugim ljudem povedal. Najvišje sodišče je odredilo novo obravnavo, pri kateri bo potnik vsled te načelne razsodbe seveda obsojen.

— **V nekaterih slovenskih listih** se je udomačila navada, da kar ponatiskujejo originalna poročila in naše-ga lista, pa še vira ne navedejo. Originalna poročila pa veljajo denar in naravno je, da list, ki mora svoja poročila plačati, ne vidi rad, da jih drugi listi brezplačno ponatiskujejo. — Upamo, da nam ne bo treba jasnejše govoriti.

— **Šahovski mojster dr. Milan Vidmar** priredi v soboto dne 20. t. m. v kavarni »Union« javno simultansko igro s poljubnim številom nasprotnikov. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Nečlani plačajo 50 vinarjev. Igralci naj prinesejo šahovske deske po možnosti seboj. Odbor ljubljanskega šahovskega kluba vabi igralce in ljubitelje šaha k mnogobrojni udeležbi.

— **Cebalov avtomobil.** Včerajšnji »Slovenec« se nekaj jezi nad avtomobilom, ki je vozil napredne volilce. Predvsem moramo konstatirati, da avtomobil ni last g. Frana Zeballa, trgovca in posestnika na Dolenjski cesti v Rudniku.

— **Gremij trgovcev** naznanja svojim članom, da smejo biti v nedeljo pred Božičem, to je dne 21. t. m., trgovine odprte od 7. ure jutraj do 12. ure opoldne ter od 3. do 6. ure popoldne.

— **Deželni muzej** ostane dne 25. t. m., to je božični dan, zaprt. Dne 26. t. m., na sv. Stefana dan, pa bo dopoldne od 10. do 12. ure za javni poset odprt.

— **Ljudmila Stubel.** »Wiener Zeitung« je objavila spomin na Milli Stubel, soprogo Ivana Ortha. V pozivu se pravi: Ljudmila Hilegarda Stubel, pristojna v Idrijo na Kranjskem, je po dosedanjih poizvedbah zapustila 12. julija 1890. na jadrnici »Santa Margareta« pristanišče Ensenada pri Laplati. Tej ladiji je poveljeval nadvojvoda Ivan Salvador, ki se je imenoval Ivan Orth, in hotel je napraviti na dva meseca proračuneno potovanje okoli rta Horn v Valparaiso. Ladija pa ni prišla, kamor se je namenila in od onega dneva nimajo nikakoršnega poročila o njej in njenem moštvo. 20. in 21. julija 1890. je vladala v teh krajih Atlantskega oceana, ki pridejo vpoštev za to pomorsko vožnjo, velika nevihta. Ker je torej skoraj gotovo, da je prej omenjena našla smrt, se na prošnjo vladnega svetnika dr. Adolfa Bachracha kot upravitelja nadvojvodi Jožefu Ferdinandu, ki se je imenoval Ivan Orth, in kot pooblaščenec nadvojvode Jožefa Ferdinanda uvaja postopanje za dokaz smrti pogrešane. Vsled tega se izdaja splošen poziv, naj sporoče do 31. oktobra 1914. sodišču ali pa kuratorju dr. Holubovskemu na Dunaju o pogrešani. Po poteku tega roka in po sprejemu dokazov se bo odločevalo o dokazu smrti.

— **Natečaj za izdelavo načrtov za regulacijo Skoplja.** Mestna občinska uprava v Skoplju razpisuje natečaj za izdelavo načrtov za regulacijo in ureditev mesta Skoplja. Generalni regulacijski načrt mora biti izvršen v razmerju 1:5000, podrobni načrt pa v razmerju 1:2500. V prvem načrtu je treba predvsem označiti mesta za javna poslopja, kakor: za katedralo, mestni magistrat, vseučilišče, sodno palačo, gledališče, okrožno načelstvo, učiteljske, centralno pošto, za mestno tržnico, bolnico in razne ljudske šole. V drugem načrtu mora biti navedena širina ulic, takisto morajo biti vrčtana prometna sredstva itd.

Natečaja se imajo pravico udeležiti srbski, hrvatski in slovenski arhitekti in inženirji. Situacijske načrte v razmerju 1:5000 in 1:2500 dobe konkurenti v geografskem oddelku glavnega generalnega štaba v Belgradu, Krunska ulica št. 11, proti vplačili 10 dinarjev. Za načrte je določena I. nagrada v znesku 7000 dinarjev, II. v znesku 4000 dinarjev in III. v znesku 2500 din. Nadaljna dva dobra načrta kupi žirija za 750 dinarjev. Kdor izmed slovenskih inženirjev in arhitektov bi se za stvar zanimal, lahko dobi podrobne podatke v uradništvu našega lista.

Podaril je gosp. dr. Alojzij Kraut skladu za »Društveni dom« 15 K namesto venca za umrlega g. mag. pharm. Josipa Močnika.

Požar v Mlinem. V soboto ob 3. zjutraj je izbruhnil ogenj v hotelu »Avstrija« na Mlinem pri Bledu. Pogorelo je podstrežje in tri opremljene sobe. Hotel je bil prazen. Škoda znaša okroglo 15.000 kron, kako je nastal ogenj, še ni znano.

Zenska bolnišnica cesarice Elizabete v Novem mestu. Pri zadnjem zasedanju deželnega zbora se je tudi obravnavalo o bolnišnicah na deželi. V časopise se je vrnila glede bolnišnice cesarice Elizabete v Novem mestu napaka, kakor da bi bil v upravi nered, in da je treba remediure. Načelnik zdravstvenega okrožja novomeškega g. prošt dr. Elbert se je radi tega obrnil do g. deželnega zdravstvenega referenta dr. Zajca in prosil v tem oziru pojasnila; le ta se mu je jako pohvalno glede te bolnišnice izrazil in rekel, »da so z njo v upravnem in v zdravstvenem oziru popolnoma zadovoljni; le delajte tako naprej. Za to napako v časopisih ne moremo mi.« G. deželni glavar dr. Šusteršič je pa radi uzornega reda v tej bolnišnici častil g. načelniku. Dne 28. novembra t. l. se je zdravstveni odbor obrnil do vele-slavnega deželnega odbora v isti zadevi po enoglasnem sklepu, storjenem v seji 18. novembra t. l. in prosil glede uprave pojasnila. Odgovor je ta: Deželni odbor vojvodine Kranjske. Štev. 23890. Zastopu zdravstvenega okrožja v Novem mestu. Z ozirom na prošnjo z dne 28. novembra t. l. št. 106 se zastopu zdravstvenega okrožja naznanja, da deželni odbor nima povoda do kakih očitanih v zadevi uprave ženske bolnišnice v Novem mestu. Od deželnega odbora kranjskega. — V Ljubljani, dne 3. decembra 1918. Za deželnega glavarja: P e g a n.

Vlom. Neznani tat je vlomil v stanovanje posestnika Ignaca Bajcarja v Toplicah. Vdrl je vrata s sekuro. Odnesele je več obleke, srebrno verižico za uro, revolver in 40 kron denarja. V vlomilcu nimajo še nobene sledi.

Iz Zagorja na Pivki. Včeraj smo pokopali gosp. Matijo Faturja. Rajnik je županoval 33 let naši občini. V vseh letih se je izkazoval trdnega in značajnega moža, ki ni klonil tilnika, tudi ne pred oblastmi, kadar je šlo za blagor občine. Sedaj je malo takih županov. Zapustil je petero otrok, katerih najstarejši je prevzel po njem županski posel. Lep sprevod je pokazal, kako so ga občani spoštovali. Domači zbor mu je v slovo zapel tri žalostinke.

Zagorje ob Savi. Nedavno tega je bil na kranjsko-štajerski meji komisijski ogled radi vodovoda, katerega hočejo napeljati v Trbovlje. K temu ogledu so bili vabljeni tudi kmetje in posestniki iz naše občine, ki rabijo vodo iz potoka Bevčica, v katero se stekajo studenci, namenjeni za vodovod v Trbovljah. Naši kmetje in posestniki so zahtevali, naj jim ostane voda kakor dosedaj, ker jo rabijo. Pri tej priliki se je izrazil okrajni zdravnik dr. Kopa: »Za denar se jim gre, drugega nič!« Reči je hotel: dajte jim par kronic, pa bodo tihi. To je kruto in nezaslišano žaljenje naših kmetov in posestnikov, ki so zastopali le svoje stare pravice in nič drugega. — Uradniki okrajnega glavarstva v Celju vsiljujejo še vedno slovenskim občanom nemške dopise, akoravno jim mora znano biti, da je to protizakonito. Čudimo se, da se to godi pred očmi gospoda namestniškega svetnika barona Millerja, ki velja sicer za pravičnega in koncilijantnega moža.

Obrtno gibanje meseca novembra v Ljubljani. Minulega meseca so se izdali obrtni listi, oziroma koncesijski dekret, 17 obrtnikom, obrt jih je odglasilo pa devet. Obrtne liste, odnosno koncesijski dekret so dobili sledeči: Fran Uher, Šelenburgova ulica št. 4, trgovina s kurivom. Aleksander Götzl, Wolfova ulica št. 1, podbarski obrt. Frančiška Črtalič, Sv. Petra cesta št. 41, pečenje in prodajanje kostanja, sadja, kruha, slaščic in sodavice, Alojzija Vrtačnik, Karlovška cesta 30, trgovina z mešanim blagom. Antonija Oven, Cerkevna ulica št. 19, trgovina z mešanim blagom. Fran Buh, Gradišče št. 13, trgovina z mešanim blagom. Antonija

Omot, Bleiweisova cesta 23, prodaja kruha in sadja. Franja Adamič, Tabor št. 4, prodaja živil, slaščic ter pive v steklenicah. Marija Sušnik, Sv. Petra cesta 82, prodaja slaščičarskega in medicinskega blaga ter svečarskih izdelkov. Ignacij Repše, Kolodvorska ulica št. 6, mizarski obrt. Alojzij Šestak, Erjavčeva cesta št. 2, trgovina z usnjem in čevljarškim potrebščinami. Srečko Potnik, Slomškova ulica št. 27, izdelovanje rastlinskih likerjev in opojnih pijač mrlzim potom. Mestna občina ljubljanska, pogrebno podjetje. Juli Meil jun., Šelenburgova ulica št. 7, trgovina z mešanim blagom. Marija Traun, Tobačna ulica št. 5, trgovina s kurivom. Bratje Reininghaus, delniška družba za pivovarno in špiritno industrijo, Sv. Martina cesta št. 28, zaloga piva, in Ivan Grošelj, Ahačjeva cesta št. 10, mala trgovina s staro železino, divjim kostanjem in železdom. — Obrt so odglasili: Terezija Urbanija, Ambrožev trg št. 9, mala trgovina z železino. Anton Gostiša, Pogačarjev trg, prodaja zelenjave, sadja in morskih rib. Katarina Košir, Rožna ulica št. 37, žganjetoč. Anton Mavc, Rečna ulica št. 3, pekovski obrt. Fran Kapus, Marije Terezije cesta št. 13, trgovina s pohištvo in tapetniškim blagom. Marija Šlibar, Pred škofijo št. 10, posredovanje služb in stanovanj. Otilija Večernik, Ciril-Methodova ulica št. 19, žensko krojaštvo, in Albert Derganc, Marijin trg št. 2, trgovina z živili, pivom in vinom v steklenicah ter s sodavico.

Specialni večer. V petek, dne 19. t. m. ima poleg več krasnih slik tudi Nordisk drama »Pri krmilu« na sporedu. — Ta drama ima ne samo zaradi svojega finega dejanja, marveč tudi zaradi spretno inscenacije in krasnih dogodkov na ladji neko posebno privlačnost. — V soboto »Tango«, najnovejši družabni ples. Danes zadnji dan veleznamitevega sporeda s kriminalno dramo »Kriv«. Predstave ob 3., 5., 7. in 9. uri.

Izgubljene stvari od časa 1. do 15. decembra 1918. 2 bankovca po 20 kron, 1 rjavi telovnik, 1 bankovec za 20 kron, 1 denarnica z dvema bankovcema po 20 kron, 1 denarnica z bankovcem za 10 kron, 1 bankovec za 20 kron, 1 denarnica z bankovci v znesku 70 kron in drobiža 10 kron, 1 denarnica z drobižem v znesku 9 kron, 1 srebrna žepna ura z verižico, 1 denarnica s 7 K drobiža, 1 denarnica z 20 K bankovcem, 1 denarnica s 3 bankovci po 20 kron in drobižem za 2 do 3 krone, 1 zlata zapestnica brez obeska, 1 zlat damski prstan z rdečim kamnom, 1 usnjata zapestnica s srebrno uro, 1 žepna ura iz nikla.

Najdene stvari od časa 1. do 15. decembra 1918. 1 denarnica s 75 v in 1 zastavni listek, 1 denarnica s 10 K 48 v, 1 srebrn uhan, 1 damska torbica in 3 K 30 v, 2 vozni svetilki, 1 svilnata šerpa, 1 damski zlat prstan z rdečim kamnom, 1 denarnica z vsebino 1 K 06 v in 2 računa, 30 K v bankovcih, 4 psi, 2 tolarja po 5 K, 1 denarnica z 72 K, 1 denarnica s 30 K.

Narodna obramba.

Občni zbor narodno-obrambene družbe »Branibor« v Ljubljani se vrši v soboto 20. t. m. ob 8. zvečer v posebni sobi restavracije pri »Zlatorogu« z običajnim dnevnim redom. Pozivamo družbenike, da se občnega zbora udeležijo polnoštevilno, podružnice pa prosimo, da pošljejo na zborovanje svoje zastopnike in predložijo osrednjemu odboru poročila o svojem delovanju.

Družbi sv. Cirila in Metoda je postal prvi božični dar 20 K g. notar Oton Ploj v Črnomlju, g. Anton Bartel, profesor v Ljubljani je ga daroval za novo leto 10 K. — Ker ima družba za božičnico v svojih zavodih mnogo stroškov, želimo, da dobita blaga dobrotnika mnogo posnemovalcev. — Ob odhodnici g. dr. L. Brunčka nabrala je gosp. Olga Zupančičeva v Ptuj 6 K za našo šolsko družbo. G. dr. Jos. Furlan, advokat v Ljubljani je poslal 4 K iz neke kazenske poravnave. Ga. Milka Pirnat, soproga c. kr. višjega živino-zdravnika v Slov. Gradcu, je nakazala 3 K 02 v, katere je nabrala ob godovanju g. Fr. Vrečkota, šolskega ravnatelja. — V veseli družbi v gostilni g. Sturma v Metliki se je nabralo 3 K 04 v, vsoto je poslala podružnična blagajničarka g. Agata Makarjeva. Pisarna g. dr. Karlovška v Celju je poslala 10 K. — Družba je prejela povodim poroke g. Emerika Teršana in gđc. Marije Komanove 10 K.

Pisarna družbe sv. Cirila in Metoda je razposlala koledarje za leto 1914. na razne znane naslove. Mogoče je, da se pomotoma ni poslal koledar kakemu posebnemu rodoljubu, ali se tudi ni vedelo za njegov naslov. Za to naj ne bo zamere! Oglasi naj se vsak sam in postreglo se mu bo točno.

Radi tehničnih ovir niso še izšle nove družbine razglednice, obljubljene pa so tako, da se jih bo dobilo še pred Božičem. Naročniki naj torej malo potrpe! Družba ima sedaj v zalogi malo število lanskih božičnih razglednic, dalje razglednice Polakove, Zalec in posebno priljubljene z »zmajem«. Tudi vse te so dobro vporabne za vsake čestitke!

Nabiralnike izdeluje tovarna že več kot 3 mesece. Upajmo, da jih napravi kmalu in potem se ustreže raznim naročilom.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je založila 10.000 komadov narodnih kolkov po 1 Krono. Zeleli je, da podružnice in premožnejši rodoljubi naroče nekaj komadov tega kolka. To bi bil nekaj kronski dar za božič in novo leto. Naročila sprejema družbina pisarna v Ljubljani, (Narodni dom).

Društvena naznanila.

Društvo c. kr. poštinih in brzojavnih uslužbencev priredi dne 10. januarja 1914 v »Mestnem domu« poštne plesni venček. Čisti dobiček je namenjen v podporo potrebnih uslužbencev in njihovih sirot.

Podružnica Ljubljana I. avstrijskega društva državnih uslužbencev priredi v veliki dvorani hotela »Union« v soboto, dne 10. januarja 1914 svoj običajni plesni venček. Da ta prireditev ne bo za drugimi zaostajala, za to svedoči marljivo veselični odbor, ki že sedaj neumorno izvršuje vse predpriprave.

Slov. trg. društvo »Merkur« priredi 10. januarja prihodnjega leta v veliki dvorani »Narodnega doma« trgovski plesni venček. Plesni odbor se za to prireditev pridno pripravlja, ter bo, kakor kaže splošno zanimanje tudi ta prireditev tako lepo uspeja, kakor vse dosedanje, ki jih je »Merkur« priredil. Kakor vsako leto, tako je tudi letos odbor preskrbel krasna damska darila in vstopnice. Vabila se bodo v kratkem razposlala. Če bi kedo morda po pomoti ne dobil vabila, prosimo, da nam oprostite, ker je po sebi umevno mogoče, da se pri največji paznosti lahko kako osebo prezre. Gg. člani in prijatelje društva opozarjamo že danes na to prireditev.

Avstrijsko mornarično društvo šteje že nad 38.000 članov. Poleg drugih ugodnosti nudi društvo svojim članom tudi popuste v najrazličnejših trgovskih podjetjih. Predsedstvo osrednjega društva je izdalo posebno »Seznam ugodnosti«, ki naštevata na 52. straneh one dunajske tvrdke, ki dovoljujejo članom mornaričnega društva popust, če se izkažejo za društveno legitimacijo. V tem seznamu ne nahajamo le gledališč, kinematografskih podjetij, raznih razstav, hotelov in penzij, kopalnic in učnih zavodov, temveč tudi najglasovitejše tvrdke vseh vrst, tako tovarne pohištva, konfekcije, modne ateljeje, krojače, krznarje in klobučarje, tovarne perila za gospode in dame, zaloge obuvav, juvelirje, urarje in optike, specerijske trgovine, vinarne in pivarne ter razne specialne trgovine z gospodarskim orodjem, svetilkami za plin in električno razsvetljava itd. Popusti se gibljejo pri trgovskih podjetjih od 5 do 15%, pri učnih zavodih in paroplovnih družbah do 30% in pri gledališčih in kinematografih celo do 50%. Prihodnje leto izide obsežnejši seznam, ki bo navajal tudi one tvrdke v provinci, ki dovolijo članom mornaričnega društva popust. Krajevna skupina Ljubljana avstrijskega mornaričnega društva, ki šteje že nad 400 članov, se obrača torej do vseh tvrdk v Ljubljani in na Kranjskem, ki bi bile pripravljene, dovoliti tak popust, da javijo svoj naslov in višino popusta. Dopise je nasloviti na tajništvo mornaričnega društva v Ljubljani, na glavni pošti. Imena dotičnih tvrdk se potem priobčijo v novem seznamu, ki izide pričetkom prihodnjega leta.

Radovljiška podružnica »Slovenskega planinskega društva« priredi v soboto, dne 3. januarja 1914 ob 8. zvečer v dvorani Kunsiljeve restavracije planinsko veselico s plesom. Sodeluje oddelek godbe c. in kr. pešpolka nadvojvode Franc Ferdinanda št. 19 iz Tolmina.

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega gledališča. V nedeljo, dne 21. t. m., se vprizori prvič v tej sezoni A. Wilbrandt-ov tridejanski igrokaz »Svetinova hči« (»Die Tochter des Herrn Fabricius«) in sicer kot ljudska predstava. V sredini tega igrokaza stoji stari kaznjenev Svetina, ki sta ga obup in beda tirala v zločin, tako, da je moral 18 let presedeti v kaznilnici. Že čisto strit in zgodaj postaran se vrne končno v prostost in živeti se hoče počestno od dela svojih rok. Toda zunaj v življenju sreča svojo odraslo hčer,

o kateri nikdar ničesar ni vedel, in ko vidi, da njegova prostost ograja njeno kolikor toliko brezskrbno življenje, se obdolži sam kaznjivega prestopka, kajti njegova ljubezen do hčere je tako velika, da gre rajši zopet v ječo, kakor da bi dopustil, da bi ona radi njega trpela. — To vlogo storca-trpina igra gosp. ravnatelj I. Borštnik sam, njegovo hčer pa gđca. Wintrova. Sicer še nastopijo v večjih vlogah gospe B. Bukšekova in P. Juvanova ter gg. Danilo, Povhe in Skrbinšek. Režira g. M. Skrbinšek. — Pripravljajo se: burka »Nervozne ženske«, veseloigra »Navihanc«, drama »Zemlja« in igrokaz »Milijonarček«.

Massenetov »Žongljer Matere Božje«. Mirakel v treh dejanjih. — Pred Božičem uprizori hrvaška opera na našem deželnem odru slavno operno noviteto, Julesa Masseneta »Žonglerja Matere Božje«, ki je po svojem besedilu in svoji glasbi posebno primeren za poetično božično občutje. — Velik pesnik Šonov, ki ga je francoski narod l. 1912 jokaje pokopal in ljubimec tudi slovenske publike, ki ji je v najlepšem spominu njegova divnokrana »Manon« in njegova tragična »Werther«, — Jules Massenet se nam predstavi iznova s svojim »Žonglerjem Matere Božje«. Premijera te opere se je vršila v Monte Carlu, nato so peli opero v Parizu v »Opera comique« in na Dunaju v dvorni operi; potem pa je triumfalno obšla evropske odre in dospela lani tudi že v Zagreb, kjer je — kakor povsod — dosegla velikanski uspeh. »Žongler« je t. zv. mirakel, legenda, povest o priprostem čarobnjaku, komedijantu, žonglerju in Materi Božji. Ta povest je že prastara, baje je bila znana že v 12. stoletju in umetniško na razne načine obdelana. Maurice Léna je predelal sam svojo legendo v libretto za Massenetovo opero. Žongler z vsemi svojimi čarobijami ne more več zabavati sveta; njegove pesmi in plesi so brez uspeha in more si služiti kruh le še s tem, da se roga cerkvi. Pobožen je v svoji duši, a revež strada in le iz lakote zabava ljudi tako, da smeši verske obrede. A s tem se je zameril samostanskemu priorju in bil bi proklet in izobčen ako bi se ne skesal, žrtvoval svoje svobode in stopil sam v samostan. Pa srečen ni, ker vsak menih slavi in časti Mater Božjo na kak način, le žongler ne zna ničesar, kakor svoje čarobije, plese in pesmi. Obupanca poteši samostanski kuhar, spomnivši ga, da sprejema Marija vsako, tudi najskromnejšo žrtev, ki prihaja iz čistega srca. Žongler se torej splazi v kapelo pred Marijin oltar, kjer začne pred kipom Matere Božje namesto molitve izvajati svojo umetnost. Tu pleše do ekstaze, da bi počastil Marijo. Za njim došli samostanci ga zasačijo, in že hoče planiti nanj ogorčeni prior, ko se zgodi čudež: Mati Božja dvigne nad žonglerjem svojo roko in ga blagoslovila, ker je čistega srca. Vsi vidijo zdaj v žonglerju svetnika, slišijo se glasovi angelov, a srečni žongler izidne pred oltarjem svojo dušo. Glasba te legende je sama pozekija in nudi izreden umetniški užitek. Massenet je znal resni operi primesti tudi dovolj humora. Opera »Žongler« bo za Ljubljano nova in bo zanimala tudi s svojo veleokusno inscenacijo.

Izpred sodišča.

Drzna tatvina v Mirni. Trgovka Alojzija Rajec v Mirni je šla 15. septembra v Ljubljano. Njeno odsotnost je porabil mlad nepridiprav in vlomil v hišo ter od približno 6000 kron shranjenega denarja odnesel 1460 K. To se je zgodilo pri belem dnevu, a ne da bi bil kdo kaj opazil. Sum je padel na mladega čevljarškega pomočnika Leopolda Rugla, ki ni skoro nič delal in ki so mu bile razmere v hiši trgovke Rajec dobro znane. Rugla so prijeli in tudi njegovega tovariša Ignacija Gregoriča iz Gomile, pri katerem so našli bankovec za 100 K. Leopold Rugel je obdolžil tatvine nekega drugega Rugla, ki pa s tatomi ni v nobenem sorodstvu, in trdil, da mu je ta, ko se je odpeljal »nekaj dal«. Preiskava ni mogla ničesar dognati in je bila ustavljena. Rugel in Gregorič pa sta začela na to popivati in zapravljati in sta tako novič obrnila nase sum. Prišla sta v zapor. Od tod je Rugel poslal svoji materi listek, na katerem je priznal, da je ukradel denar in da je shranjen pod špirovcem v podstrežju hiše. Res so tam dobili 1170 kron. Mati je dala denar župniku Kutnerju, ki ga je po pošti poslal ukradeni trgovki. Znesek 119 K 30 v so dobili pri Gregoriču. Drugi denar sta fanta zapravila. Dne 12. t. m. sta bila pitkiča pri novomeškem sodišču obsojena: Rugel je dobil 13 mesecev zaradi tatvine, Gregorič pa zaradi soudeležbe pri tatvini 4 mesece.

Razne stvari.

* **Ravnatelj »Balkana« izpuščen.** Iz Zagreba poročajo: Bivši ravnatelj zadruga »Balkan« Albini je bil proti kavčiji 8000 kron izpuščen iz zapora.

* **Nezgodna v premogokopu.** Iz Novega Yorka poročajo: V premogokopu v Glendwoodspringu v Koloradu se je zgodila grozna eksplozija. 43 rudarjev je bilo zasutih. Do sedaj so izvelkli 15 mrtličev.

* **Bejlis v Londonu.** Iz Londona poročajo: Trgovec Bejlis, ki je postal svetovnoznani vsled kijevskega ritualnega procesa, je prišel v soboto v London, od koder se odpelje v Ameriko. Bejlis se namerava naseliti v Kanadi, kjer se bo naturaliziral.

* **Panamski škandal.** »Times« poroča iz New Yorka: Veliko senzacijsko vzbujajo razkritja o novem panamskem škandalu. Komisionarji za oskrbovanje delavcev v panamskem kanalu so napravili v Evropi za 5.200.000 kron sklepe. Velik del tega denarja so spravili komisionarji.

* **Samomor ljubimcev.** Z Dunaja poročajo: Predvčerajšnjim so našli blizu postaje Purkersdorf - sanatorij na železniškem tiru dve trupli. Policija je dognala, da sta mrtveca Janez Schwarz od 82. pehotnega polka in njegova ljubica 31letna služkinja Marija Krasnigg iz Spodnjega Dravograda.

* **Antoinisti v Monaku.** Kakor smo svojčas poročali, so pred nedavnim otvorili v Parizu prvi tempelj »Antoinistov«. Mère Antoine je že tedaj napovedala, da se bodo v kratkem otvorili še drugi templji. To se je zdaj zgodilo. V Monaku so otvorili tak tempelj. Mati Antoine je osebno prišla k slavnostni otvoritvi.

* **Počenje sufragetk.** Iz Londona poročajo: V skladišču lesa v Devouportu je izbruhnil požar, ki je uničil vse zaloge lesa. Škodo cenijo na 12.000 liber (okoli 288.000 kron). Na nekem drevesu so našli odtisk časopisa, ki ga izdajajo sufragetke. Na časopisu je bilo napisano: Revanža za aretacijo Pankhurstove!

* **Samomor pariškega založnika Soheta.** Iz Pariza poročajo: V nedeljo se je končala na tragičen način drama, ki je zanimala celo leto Pariz. Pariški založnik Camille Sohet, mož znane Marelyyove, je izvršil samomor. Sohet se je oženil zelo mlad, njegova soproga pa ga je kmalu zapustila ter postala ljubica tatu Galaya, ki je poneveril več nego milijon frankov ter pobegnil v Ameriko. Sohet se je hotel zdaj poročiti z neko vdovo, ki pa ga ni marala. Vsled tega se je Sohet v stanovanju vdove obesil.

* **Žensko gledališče.** V Londonu so otvorili žensko gledališče, v katerem so nastavljene samo ženske. Moški le prestavljajo kulise. Prva predstava je bila drama »Svobodna žena« francoskega akademika Evgena Brieuxa. Dramo je predložila gospa Shawova, soproga znanega angleškega dramatika. Premijera je bila slavnostna. Vse sodelujoče ženske so igrale z vervo in navdušenjem. V nasledni igri se je odlikovala miss Lena Ashwellova. Londonsko žensko gledališče bo predstavljalo predvsem drame, ki se pečajo z emancipacijo žene.

* **Dober prijatelj,** vedno dobrodošel in vsako leto radostno pričakovan, je orjaški skladni koledar vrlo renomirane anončne ekspedicije Edward Braun, Dunaj I, Rotenturmstrasse 9. Z običajno točnostjo je ta velikan med koledarji za leto 1914 zopet izšel in se kupčijskim prijateljem tvrdke Edward Braun, ki ga od leta do leta težje pogrešajo, dopošilja gratis in franko. Spričo svoje elegantne izvršitve je kras vsaki pisarni in ker se orjaško velike številke tudi na veliko oddaljo dajo lahko čitati, je pripraven tudi za največje prostore.

* **Velika železniška nesreča.** Iz Krakova poročajo: Na železniški progi Lvov-Krakov je izbruhnil na postaji Bela Dolina ogenj v osobnem vlaku, ki je vozil 800 ruskih delavcev. Enemu izmed delavcev je eksplozirala steklenica z bencinom. Nastal je požar, ki se je hitro razširil. Vlak so ustavili, ko je bil vlak že v plamenih in je ogenj švigal iz oken. Delavci so poskakali iz gorečega vlaka na drug tir, po katerem pa je privozil brzovlak, katerega strojevodja vsled megle ni videl, da tir ni prost. Brzovlak je zavozil med delavce. Dvajset delavcev je bilo ubitih, šestdeset pa težko ranjenih.

* **Ukraden aeroplan.** Prvo tatvino, pri kateri je bil ukraden popolen aeroplan, je doživel Amerika. Vojaske avijatik poročnik Nerriman je pustil za malo časa svoj aeroplan pri Milwaukeeju. Ko se je vrnil, je opazil, da je aeroplan izgubil, daleč na obzorju pa ga je zagledal že precej visoko v zraku. O tatu nimajo do sedaj še nobenega sledu.

*** Senzacionalen poskus** hoče izvesti neka bogata žena v Čikagi. Adoptirati hoče 15 enako starih otrok, toda raznih plemen, ter jim dati enako vzgojo. Upa dokazati s poskusom, da imata vzgoja in okolica na razvoj značajja večji vpliv nego dedljivost in plemenski instinkt.

*** Duhovnik morilec.** Iz Novega Yorka poročajo: Pred večerajšnjim se je vršilo v pisarni državnega pravdnika prvi sestanek med morilcem kaplanom Schmiedom in njegovimi sorodniki, ki so prišli z Bavarskega. Schmidt se je začetoma branil, pogledati svojega očeta. Končno pa je prosil svojega očeta in sestro, naj mu odpustita.

*** Rodbinska zaloigra.** Iz Bukarešte poročajo: Pred kratkim se je tu odigrala grozovita rodbinska drama. Bančni ravnatelj John Testibau se je vrgel pod železniški vlak, ki ga je popolnoma raztrgal. Ko je sodna komisija prišla v njegovo stanovanje, je našla njegovo ženo zadavljeno. Imela je še vrv okoli vratu. Iz pismov, ki jih je ravnatelj zapustil, je razvidno, da je ženo umoril iz ljubosumnosti. Sicer pa je bil ravnatelj tudi v finančialnih težkočah. Zapustila sta pet majhnih otrok.

*** Ker je razžalil oficirske dame.** Iz Budimpešte poročajo: Župnik Fr. Bilka v Stolnem Belgradu je v neki časnikarski notici osumil dve oficirski dami tatvine. Dan nato ga je na cesti oklofutal neki častnik, obe dami pa sta ga tožili zaradi obrekovanja. Sodišče ga je obsodilo na 120 K denarne globe. Višje sodišče je zvišalo kazen na 1200 K, kraljevska kurija je to kazen izpremenila v enomesečni zapor in 260 K denarne globe z motivacijo, da gre za razžalitev oficirjev, ki uživajo večjo — čast.

*** Sokoli v vojni.** Francoz Taverna je pred kratkim dobil francoski patent, da uči sokole za vojno. Taverna hoče namreč vporabljaliti sokole za uničenje sovražnih zrakoplovov. Lovski sokol je naučen, da išče svojo krmo na ovoju zrakoplova. Če zagleda sokolnik v slučaju vojne sovražnikov zrakoplov, izpusti ptico, ki se takoj vrže na zgornji ovoj zrakoplova ter ga začne kluvati. Okoli vrata ima sokol majhno eksplozivno bombo, ki je pravzaprav jedro izuma in ki se vsled pregibov ptice pri kluvanju razleti. Vsled eksplozije se ovoj raztrga in zrakoplov je izgubljen. Patent je Taverna dobil; če bo pa tudi uspešen, je veliko vprašanje.

*** Grozen slučaj.** Iz Pariza poročajo: Veleindustrialec B. je stal pri telefonu v svoji zasebni pisarni ter hotel ravnokar prositi za spojitve, ko zasliši drug pogovor. Slišal je na ta način zabavo dveh borzijancev, iz katere je posnel, da je izgubil vse svoje premoženje. Že se je hotel vmešati v pogovor, pa ni mogel izpregovoriti besede. Sedel je pri pisalni mizi, pa se ni mogel ganiti. Vsled stalnega zvonjenja so prišli pisarniški nastavljenici, toda njihov šef jim ni mogel pojasniti stvari. Kazal je edinole na usta in pa na aparat, katerega slušalo je še vedno držal v roki. Poklicali so zdravnika, ki je dal prenesti bolnika v sanatorij.

*** Draga nezvestoba.** V družabnih krogih v San Louisu je vzbudila veliko senzacijo tožba baronice Ursule Kalinevske iz Wiesbadena, ki jo je naperila proti milijonarju Hurleyu. Gre za deset milijonov mark, ki naj jih plača Hurley, ker ni držal besede, da vzame baronico za ženo. Baronica se je seznanila z bogatim Amerikancem na precej čuden način. Hurleyev avtomobil se je namreč zadel v avtomobil baronice. Pri tem je odletel milijonar iz avtomobila prav poleg baronice, ne da bi se poškodoval. Hurleyu je to tako ugajalo, da se je zaročil z baronico. Čez nekaj časa pa se je razmisil. Baronica zdaj trdi, da je za potovanja in razne priprave za svatbo izdala več nego pol milijona kron.

*** Vojno ministrstvo in cistercijski red.** Iz Budimpešte poročajo: Pod naslovom: Milijonski panama vojnega ministrstva, objavlja »Pesti Naplo« razkritja, o katerih bo baje opozicija tudi v delegacijah govorila. Zemljiška in upravna družba »Patria« na Dunaju je namreč kupila dne 31. oktobra preteklega leta posestvo avstrijskega cistercijskega komitata v wieselburškem komitatu, ki je donasal letnih 80.000 K do 90.000 K, za 3.400.000 K. Še isti dan je »Patria« dala posestvo v najem vojnemu erarju za 24 let za letno najemščino 316.000 K. Vojno ministrstvo bo po preteku pogodbe kupilo posestvo, ki naj se uporablja kot vojaško vežbališče, za 3.924.000 K. Vojno ministrstvo bo torej plačalo za posestvo 10 in pol milijona kron.

*** Moža in štiri otroke zastrupila.** Iz Novega Yorka poročajo: V Valleyu v državi Novi York so are-

tirali neko Buffan, ki je osumljena, da je poskusila zastrupiti svoje štiri otroke in zastrupila svojega moža. Dognali so, da je žena že več mesecev svojim otrokom in svojemu možu primela strup v jedi. Pred kratkim je vseh pet zbolelo, ker je strup le počasi učinkoval. Navzlic takojšnji zdravniški pomoči je mož umrl. Zdravnikom se je zdelo stvar sumljiva in so preiskali truplo. Dognali so, da je mož umrl vsled zastrupljenja z arzenikom. Štiri otroke so takoj prepeljali v bolnišnico, kjer je 12letna hčerka umrla. Ostali trije otroci so nevarno bolni, vendar jih pa upajo rešiti. Žena je to storila, ker se je hotela poročiti s svojim mladim ljubimcem.

*** Kirchsteiger.** Znani pisatelj in katoliški duhovnik Kirchsteiger je zaradi takozvanih solnografskih zakonov, ki jih je sklepal, že od mladosti v kazenski preiskavi. Do te preiskave je prišlo, ker je poročil nekoga stavca v Gradcu, čegar prva žena je nato vložila pri graškem državnem pravdniku ovadbo vsled bigamije. Kirchsteiger je priznal potem, ko je bil pravomočno oproščen, da je sklenil več sto takih porok. Na predlog državnega pravdnika so zdravniki preiskali duševno stanje Kirchsteigerjevo, vendar pa so morali priznati, da je duševno popolnoma zdrav. Kirchsteiger bo v kratkem najbrže zopet obtožen. Kirchsteiger ima pa tudi načrt, opti na pravice, ki mu jih daje njegov duhovniški blagoslov, cerkveno blagoslavljati one umrle katoličane, ki se bodo dali sezgati in katerim cerkev odreka cerkven pogreb.

*** Operacija na pokaz.** V Carigradu se je pred kratkim zgodilo, da je bil sultan priča pred sodiščem. Gre pa za bivšega sultana Abdula Hamida, ki kateremu je prišel sodni dvor v njegovo palačo, da ga zasliši kot prič. Spor, za katerega gre, izvira še iz dobe njegove vlade. Tedaj je zbolela njegova priljubljena hči, princezinja Zulejka na vnetju slepiča. Zdravniki so izjavili, da jo je mogoče rešiti le z operacijo. Sultan ni imel pravega zaupanja v tako operacijo, bal se je, da bi princezinja ne umrla. Zdravniki so ga pregovarjali. Sultan se je končno dal pregovoriti ter ukazal, naj izvrše tako operacijo na pokaz. Dobili so v neki bolnišnici pacientko, ki sicer ni imela vnetega slepiča, marveč neko bolezen v ušesih, toda za to jim ni bilo. Navzlic temu, da se je na vse mogoče načine branila, so ji izrezali slepič. Žena je operacijo srečno prebila, in še le potem je sultan privolil, da se tudi njegovo hčer reže. Kmalu nato je pa žena, ki je bila operirana, postala zelo siromašna in bedna. In ker si ni mogla drugače pomagati, je tožila bivšega sultana Abdula Hamida, naj ji vrne slepič. Gre pred vsem za denarno nagrado škode, ki jo od sultana pričakuje. Sultan je bil zaslišan in je tudi potrdil, kar se je zgodilo. Turško sodišče pa je razsodilo po turško: odložilo je razsodbo na nedoločen čas.

Telefonska in brzajavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 18. decembra. Vsa javnost je danes z napetostjo pričakovala velikih skandalov, ki naj bi se bili vršili v parlamentu. Do takih skandalov pa ni prišlo. Zbornica je gosto zasedena in tudi galerije so prenapolnjene. Predsednik otvori sejo in se spominja petdesetletnice prestolonaslednika. Češki narodni socialci in socialni demokrati hrupno protestirajo proti temu, nekateri zapuste dvorano. Poslanec Breiter predlaga, da naj se seja za eno uro prekine, da se omogoči ministrskemu predsedniku Stürgkuh, da da pojasnila glede afera Dlugosz-Stapinski. Predlog je bil odklonjen. V tem trenutku pride v dvorano ministrski predsednik Stürgkuh. Proti njemu začne socialni demokrati in Rusini demonstrirati s klici: Panamist, avstrijski Lukacs, kje je vladni denar, s čegavim denarjem delate volitve!? Hrup je trajal več minut. Krščanski socialci so klicali: Eljen Tisza! Ko se je zbornica pomirila, je predsednik odredil glasovanje o tretjem branju personalnega davka, ki je bil sprejet z enim tekstom, kakor je bil sklenjen v drugem branju, torej z zvišanim eksistenčnim minimumom na 1600 kron. Nato je bila seja prekinjena, da se zapišejo govorniki k zakonu o predokkazih. Po zopetni otvoritvi je govoril k temu predlogu manjšinski poročevalec Diamand in nato Rusin.

Dunaj, 18. decembra. Opoldne so se sestali načelniki strank. V tej konferenci so podali Rusini izjavo, da no-

čejo delati definitivni rešitvi finančnega načrta nadaljnih zaprek, če sprejme zbornica v predlog o predokkazih tudi določbo, da dobe predkaze samo one dežele, katerih deželni zbori bodo izrecno sklenili, da je personalni davek prost deželnih doklad. S tem nameravajo onemogočiti, da bi prišli predokkazi v prid onim deželam, v katerih vlada obstrukcija, zlasti torej Galiciji, dokler tam ne bo dosežen sporazum.

Dunaj, 18. decembra. V konferenci načelnikov strank se je ministrski predsednik Stürgkuh zavzemal za to, da reši zbornica proračunski provizorij še pred novim letom. Zato je predlagal, da naj se proračunski provizorij brez prvega branja odkazuje proračunskemu odseku. Proti temu je ugovarjal češki poslanec Stranski. Prišlo je do živahnega prepira, ki pa se je končal brez uspešno.

Dunaj, 18. decembra. V zbornici slede z živim zanimanjem razvoju vprašanja, kako definitivno stališče bo zavzela vlada napram izpremenjenemu zakonu o personalnem davku, oziroma zvišanemu eksistenčnemu minimumu. Ministrski predsednik je še včeraj poudarjal napram nemškimi nacionalcem in krščanskim socialcem, da prepušča parlamentu svobodo odločitve. Izvedlo pa se je danes, da je finančna komisija gosposke zbornice že pred enim tednom sklepa o osebnem davku ter določila eksistenčni minimum na 1200 K. Obstojta torej diferenca in vlada bo najbrže sprejela sklep gosposke zbornice ter eventualno načrt izvedla s § 14.

Dunaj, 18. decembra. V parlamentarnih krogih računajo s tem, da bo zbornica sicer finančni načrt dokončala, da bo pa vlada vzlic temu, zlasti pa z ozirom na nemogućnost izvesti proračunsko debato do novega leta, v soboto ali pa pričetkom prihodnjega tedna, parlament odgodila ter vladala nato delj časa s pomočjo § 14.

Dunaj, 18. decembra. Državni poslanec dr. Ravnihar je vložil danes interpelacijo na železniškega ministra, ter zahteval, da ukrene, da se bodo napravili dvojezični napis na vseh postajah od Spielfelda do Trbovelj in od Maribora po koroški železnici, nadalje pa tudi na savinski železnici od Celja do Velenja. Vsi razglasili in svarila v uradnih prostorih in v železniških vozovih, v kolikor so namenjeni občinstvu, naj bodo dvojezični in sprevedniki naj ključje imena postaj v obeh jezikih, kakor je to predpisano.

Dunaj, 18. decembra. Državni poslanec dr. Ravnihar je vložil interpelacijo na pravosodnega ministra, v kateri zahteva, da naj bodo v okrožju okrožnih sodišč v Celju in Mariboru obtožnice proti slovenskim obdolžencem tudi v porotnih slučajih slovenske. Državni pravdnik in predsednik naj govorita slovensko.

Dunaj, 18. decembra. V konferenci načelnikov strank je izjavil ministrski predsednik, da so vesti, da je položaj v Galiciji brezupen, neresnične. Nastala je sicer stagnacija, ki pa ne bo trajala dolgo. Parlamentarni krogi zatrjujejo, da je prišlo med Poljaki in Rusini zopet do pogajanj, ki obetajo uspeh.

Delegacije.

Dunaj, 18. decembra. Ogrska delegacija je danes končala svoje razprave, avstrijska delegacija zaključila svoje razprave najbrže jutri.

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 18. decembra. V včerajšnji seji avstrijske delegacije je izjavil delegat dr. Kramar, da hočejo Čehi enotnost vojske, kakor hočejo enotnost monarhije. Tudi niso proti enotnemu poveljnemu jeziku. Odstraniti pa je treba čustvo, da so narodi v Avstriji za armado nekaj tujega. Prihodnja seja danes ob 3. popoldne.

Afera Stapinski.

Dunaj, 18. decembra. Koncem današnje seje pride v razpravo afera Dlugosz-Stapinski potom raznih vprašanj na predsednika. Dlugosz danes v parlamentu že ni bil navzoč in tudi Stapinski dopoldne ni prišel v zbornico.

Dunaj, 18. decembra. Poslanec Stapinski je povabil poslance, ki so mu ostali zvesti, za danes k seji, da sklepajo o izstopu iz poljske ljudske stranke. Stapinski izjavlja, da bo v zbornici dokazal, da ni dobil od vlade nobene subvencije in da tudi nikdar ni kvitiral prejema takih podpor.

Dunaj, 18. decembra. Državno-zborski klub poljske ljudske stranke je izrekel ministru Dlugoszu zaupnico in izključil Stapinskega. Klub je sklepal to v nenavzočnosti Stapinskega.

Volitve na Hrvatskem.

Zagreb, 18. decembra. Ob 10. zvečer je bil znan sledeči izid volitev: 15 unionistov izven strank, 45 članov hrvatsko-srbske koalicije, 11 Starčevićancev, 10 Frankovcev in 3 člani kmečke stranke. Večina poslancev ki so za nagodbo, znaša 60. Tem se bodo pridružili najbrže tudi člani seljačke stranke. Pri ožjih volitvah so bili izvoljeni 2 koalicijska in po en Starčevićanec in Frankovec. Do sedaj imajo po dva mandata poslanca Peršič, Hrvoj in koalicijski dr. Šurmin. Volitve se razpišejo po konstituiranju sabora.

Zagreb, 18. decembra. Te dni se vrše med koalicijo in banom pogajanja, ker zahteva koalicija nekaj županskih mest in nekaj mest oddelnih načelnikov.

Mehika.

El Paso, 18. decembra. Iz Chihuahue je dospelo sem še 200 Italijanov, Francozov, Spancev in Nemcev. Imetje španskih trgovcev so vstaši prodali.

Dogodki na Balkanu.

Kritičen položaj na Bolgarskem.

Sofija, 18. decembra. Opozicija je sedaj precizirala svoje zahteve v 15 točkah ter zahteva med drugim omejitev vojaške službe na eno leto, odpravo vseh višjih častnikov in odpravo vseh poslaništev, nadalje politiko sporazuma z ostalimi balkanskimi državami. Vlada je ponudila opoziciji 3 mandate v kabinetu, kar pa je ta odklonila. Obljubila je nadalje, da odstopi Genadijev in da prevzame sedanji finančni minister Tončev ali pa poslanik v Bukarešti Radev zunanje ministrstvo. Tudi to je opozicija odklonila. Radoslavov je carju Ferdinandu predlagal, da naj zbornico razpusti, kralj pa ne pristupi ne odstopa kabineta, niti noče razpisati novih volitev. Opozicija grozi, da bo v slučaju, da se pogajanja razbijejo, stavila pri otvoritvi sobranja predlog, da se kralj odstavi in ustanovi republika. List »Kamba« pa trdi, da bodo za ta predlog tudi Malinovi demokrati in da je gotovo, da bo ta predlog sprejet. Vlado vznemirja zlasti gibanje v častniškem zboru, ker je večina častnikov rusofilska.

Albanija.

Pariz, 18. decembra. »Temps« poroča, da je princ Wied albanskim voditeljem sporočil, da sprejme albansko krono samo, če mu velesile garantirajo posojilo 75 milijonov frankov. Ko nastopi vlado, naj se mu izplača 25 milijonov.

Orižentske železnice.

Dunaj, 18. decembra. Pogajanja zaradi internacionaliziranja orižentskih železnic med avstrijsko in francosko skupino potekajo silno težavno in najbrže ne bodo imela uspeha. Francoski delegati odpotujejo najbrže že jutri z Dunaja.

Egejski otoki.

Rim, 18. decembra. Italija je odklonila angleški predlog glede Egejskih otokov in zahteva, da se na otokih, ki so bili od Italije zasedeni, uvede italijanska carinska uprava in italijansko orožništvo.

Nemška vojaška misija v Turčiji.

Pariz, 18. decembra. Kako poročajo iz Carigrada, bo vprizorila Rusija vojaško demonstracijo proti Turčiji, če bo odgovor porte na rusko pritožbo proti nemški vojaški misiji nepovoljen.

Pariz, 18. decembra. Rusija z odgovorom Turčije na demaršo tripelentente nikakor ni zadovoljna. Rusija bo zaradi nemške vojaške misije še enkrat storila energične korake pri porti, pri čemer upa na pomoč Francoske in Angleške.

Zahvala.

Častnim volilcem mestne kurije Postojna, Vrhnika, Lož!

Za izkazano mi zaupanje povodom izvolitve deželniim poslancem Vam izrekam svojo najtoplejšo zahvalo.

Osobito se zahvalujem svojim dragim someščanom in soobčanom postojnskim, ki so združili tako častno število glasov na mojo osebo, posebno pa se jim še zahvalujem za prirejene mi presrečne ovacije.

Postojna, dne 17. dec. 1913.

Josip Lavrenčič,

župan in deželni poslanec.

Zahvala.

Velečenjenim gospodom volilcem volilnega okraja Litija, Radeče, Mokronog, Trebnje, Žuženberk in Visnja gora.

Pri deželnozbornskih volitvah v kmečki kuriji dne 9. decembra pokazali so Vaši častni glasovi, da ste moške treznega mišljenja in značaja, ki se borite za obstanek, za kruh in pravice slovenskega naroda.

Za iskazano mi zaupanje Vaših častnih glasov pri teh volitvah, se Vam tem potom najiskreneje zahvalujem.

Z odličnim spoštovanjem

Ferd. Tomazin,
ekonom in posestnik.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za Ciril-Methodovo družbo: Obitelj notar Orožnova 20 kron mesto venca na gomilo blagopokojnemu g. lekarnarju Josipu Močniku v Kamniku; Vekosl. Kranjc, notar v Šmarju, 10 K. povodom smrti prijatelja Josipa Močnika; Avg. Dekleva v Vremsem Britofu 12 K 24 v, in sicer 10 K darovale napredne dame in fantje na čast »Krekove neveste« in 2 K 24 v, daroval g. Gorišek iz Divače kot čisti prebitek pri uničevanju alkohola, in Janko Premrov, računski nadsvetnik v Sarajevu, 11 kron 07 vinarjev, kot mesečni prinos. — Skupaj 53 kron 31 vin.

Za Ciril-Methodov obrambni sklad: Janko Premrov, računski nadsvetnik v Sarajevu, 200 kron, položil kot obrambni kamen šolski nadzornik Anton Ploh v Sarajevu.

Za Slovensko planinsko društvo: dr. Alojzij Kokalj, odvetnik v Ljubljani, 15 K, podarila stalna družba šmarnogorskih planincev namesto cvetja na krsto nenadoma preminolemu mlademu planincu Dušanu Hauptmannu.

Živeli nabiralci in darovalci!

Iz Ribnice. Veselč se zmage napredne misli, spomnili smo se Ciril-Methoda ter darovali v nabiralnik 7 K 60 v.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 10. decembra: Jera Pirš, bivša služkinja - hiralka, 65 let, Radeckega cesta 9.

Dne 11. decembra: Pavel Veseli, delavec, 16 let, Radeckega cesta 9.

V deželni bolnici:

Dne 9. decembra: Franc Jerina, hlapec, 16 let.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Idealen izdelek ribjega olja

je in ostane že skoro 40 let slav. znana

Scottova emulzija iz ribjega olja.

V tej emulziji obseženo najfinije ribje olje se na Scottov način razkroji v majhne kapljice in tako napravi lahko prebavno tudi za oslabiljen organizem, da se tako vsak sestavni del tega bogatega živila dobro prebavi. Ako si se predučujemo, da je Scottova emulzija smetanasto sladka, pa lahko razumemo, da ta izdelek rado zavziva staro in mlado. — Biti pa mora pristna Scottova emulzija.

Cena or ginalni steklenici K 2-50. Dohvaja se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavitvi 50 v v plemenitih znamkah dobiti od trditve SCOTT & BOWNE, d. o. s. z. na Dunaju VII. sklicevaje se na naš list se pošilje :: poiskunja od kake lekarnе ::

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 18. decembra 1913.
Termin.

Pšenica za apr. 1914. . . . za 50 kg 11-35
Rž za apr. 1914. . . . za 50 kg 8-60
Oves za apr. 1914. . . . za 50 kg 7-45
Koruz za maj 1914 . . . za 50 kg 6-55

Vrata boleznim

tvori večinoma pri vseh notranjih boleznih vrat, ki ga najprej zadene

mrzli zrak. Zaradi tega rabimo pri vratobolu, kašlju, hripavosti, zasliženosti in šegetaniju v grlu vedno takoj Fellerjev sliz topeči antikatra-

lečni rastlinski esenčni fluid z zn. »Elsa fluid«. 12 steklenic franko le 5 K pošilja lekarnar E. V. Feller, Stubica Elzatr št. 238 (Hrvaško), kjer

se naročajo tudi Fellerjeve stare izkušene prijetne odvajalne barbarba kroglice z zn. »Elsa - Pillen« 6 skatljic za 4 krone. Sami smo se pra-

pričali o dragocenih lastnostih tega staroslovečega domačega zdravila in našim čitateljem le priporočamo, da ga imajo vedno doma. | — — —

Prav nenevarna izgleda mala hripavost začetoma, a postane lahko nevarna; zato naj jo, kakor tudi bolečine v vratu, pri požiranju, zaslinjenje etc. s Fellerjevimi sline razpuštvilim, olajšujočim, želiščnim esencijom z zn. »Elzafluid« čimhitreje odpravimo. To sredstvo naj bi bilo vedno pri domu, ker je najboljšo varstveno sredstvo. 12 steklenic za le 5 kron franko pošlje edino pristne lekarnar E. V. Feller, Stubica 238 (Hrvaško); tam se lahko tudi Fellerjeve staroznane, mile in sigurno vplivajoče kroglice z zn. »Elza-kroglice«, 6 škatlic za 4 krone franko naročijo.

Mnenje zdravnice dr. Matilde Biehler, na terap. kliniki bolnišnice Jezusovega deteta in bolnišnice sv. duha

v Varšavi.
Gosp. J. Serravallo Trst.

V moji privatni praksi sem večkrat rabila vaše železno kina-vino Serravallo; jaz vidim, da ono ne povzroča spremljajočih znakov. Bolnice ga prav rade pijejo in dobro prenesejo; pospešuje tek in okrepuje posebno v slučajih slabokrvnosti in konvalescence.

Varšava, 1911.

Dr. Matilda Biehler.

Drag šport je kupovanje slabege blaga. Nikdar naj ne odločuje samo cena, nego vse se naj poskusi in najboljšo obdrži. Kajti le dobro blago je v resnici poceni. Edino na ta način se lahko tolmachi čudovito soglasje v mnenju o Schichtovem milu, znamke »Jelen«, ki ne manjka v nobenem gospodinjstvu in se v pravem pomenu besede vsaki dan milijonkrat obnese. Med milom in milom obstoja večja razlika nego se navadno misli. Med tem ko slabo milo perilo v kratkem času razje in uniči, tako da nekoga lepega dne pod roko razpade, ohrani dobro, čisto jedrnatilo milo perilo mnoga leta kakor novo, prepreči prehitro raztrganje, mu da snežnobel, duhteč lesk, in tudi zelo zamazano perilo s primeroma majhnim trudom in v kratkem času očisti. Te dobre lastnosti ima Schichtovo milo, znamke »Jelen«, v največji meri. To milo je preizkušeno, nepokvarjeno in zanesljiv izdelek te industrije.

Ustna voda
KALODONT
Zobna krema

Prva guša je prva resna bolezen ženske. Dajmo ji sredstvo, da jo odstrani. Zadrževalo ji bo, da porablja izborno Crème Simon, ki vrne polti njeno prožnost in odpravi ta izgib, ki je napovedovalec mnogih drugih, če se nanj ne pazi. To gonjenje lenote je izpolniti s pudrom Simonovega riča, ki vsebuje čisto riževo skrobovino in prekaša vse običajne pudre, vsebuje loj, ter ohrani polt svežo do visoke starosti.

Kavarna J. Zalaznik
priporoča vsem ljubljancem in gostom z dežele **najboljši zajtrk**
kakor priznana dobro belo kavo, čokolado, kakao, čaj, fine likerje in najfinejšo pecivo.

Kronendorfer se kot naravna namizna voda prve vrste in kot zdravilna voda zoper težkote organskega dihanja in zoper bolezni želodca in mehurja najtopleje priporoča.
Glavna zaloga v Ljubljani: Michael Kastner.

Ni moti zadosti pogosto ponavljati, da bi Fayerih pristnih sodenskih mineralnih pastilj ne smelo manjkati pri nobeni hiši. Dajo nam vedno zanesljivo pomoč pri vseh prehlajah sopil, pri katarjih, hripavosti, nedisponiranosti itd in ta izborni izdelek, ki obsega rudninske sestavine sodenskih zdravilnih vrelcev lahko s polnim zaupanjem uspeha rabimo pri novih ali zastarelih katarjih. Posebna znamenja: uradna posvečba županskega urada kopaljšča Soden ob T. na belem kontrolnem pasu. Zahtevajte izrecno Fayerje pristne sodenice za K 1-25, zavračajte pa vse ponaredbe.

Bay - rum s konjličkom
tvrdke Bergmann & Co, Dečini na Labi ostane prej ko slej najboljši vseh vod za glavo, za racionalno negovanje las, zabranjuje vsakršno tvoritev luskin, prezgodnje osivenje in izpadanje las ter jači lasne korenine. Premnogo priznanj. V steklenicah po K 2— in K 4— se dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, par fumerijah in brivnicah.

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

dec	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
17.	2. pop.	737.7	0.1	sl. jvzh.	oblačno
	9. zv.	739.1	0.7	sl. szah.	oblačno
18.	7. zj.	738.8	0.4	sl. jzah.	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura -0.7°, norm. -1.8° Padavina v 24 urah mm 1.3

Borzna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi dunajske borze 18. decembra 1913.

Kalendarski papirji.	Denar	Blagovni
4% majeva renta	83.25	83.45
4 1/2% srebrna renta	86.75	86.95
4% avstr. kronska renta	84.05	84.25
4% ogr.	82.90	83.10
4% kranjsko deželno posojilo	—	94.50
4% k. o. češke dež. banke	85.30	86.30

Srečke iz l. 1860 1/2	455 —	465 —
„ 1864	689 —	701 —
„ flske	288.50	298.50
„ zemeljske I. izdaje	287 —	297 —
„ II.	242 —	252 —
„ ogrske hipotečne	230 —	240 —
„ dan. komunalne	476 —	487 —
„ avstr. kreditne	477.50	487.50
„ ljubljanske	62.25	66.25
„ avstr. rdeč. križa	53.50	57.50
„ ogr.	31.75	35.75
„ bazilika	26.90	30.90
„ turške	229.20	232.20

Valuta.	11:37	11:40
Ceklni	117.70	118 —
Marke	95.20	95.40
Frankl	94.80	95 —
Lire	—	—
Rublji	252.50	253.50

Zlata svetinja Dunaj 1912.
Živčno oslabei možje
pospešujejo povrnitev oslabilih mož s 4463
tableti Evaton.
Zahtevajte zbirko zdravniških izvidov. Poizkušnja K 4.20, polovični karton K 10.—, cel karton K 18.— po povzetju ali denar naprej. St. Markus-Apotheke, tvornica farm. specialnih izdelkov, Dunaj III, Hauptstrasse 130. V Ljubljani lekarna Piccoli in lekarna pri Zlatem jelu.

Zahvala.
Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem izrekamo za vse izraze sočutja in sožalja ob smrti našega nepozabnega papana, gospoda
Mr. Ph. Josipa Močnika
lekarnarja v Kamniku
svojo najglobljejšo zahvalo.
Posebno se zahvaljujemo mestni občini kamniški, deželni zvezi sodavičarjev, kamniškim narodnim društvom in vsem prijateljem za krasne vence in cvetlice, pevskemu društvu »Liri« za žalostinke in vsem zastopom, korporacijam, društvom in zasebnikom, ki so izkazali pri pogrebu našem predragemu ranjkemu zadnjo čast. 4467
V KAMNIKU, dne 18. decembra 1913.
Žalujejo rodline.

Svetla, čedno opremljena
mesečna soba
se takoj ceno odda. 4460
Naslov v upravn. »Slov. Narod«.

Sveže prav dobre 4022
jetrne in krvave klobase
vsak torek in petek.
Vedno fino praško blago, kakor šunke, razne salame, hrenovke, prekajeno meso in kranjske klobase priporoča
Jan Chalupnik, vrekajalec, Stari trg št. 19, Ljubljana.

Najcenejše kurivo
šentjanski premog
Vreča 50 kg 1 K 25 vin. na dom dostavljen. Od 1000 kg naprej znatno ceneje po dogovoru. 4397
Naročila se sprejemajo na Miklošičevi cesti št. 18.

Da mi bode mogoče izvesti mojo iznajdbo (novó prometno sredstvo)
iščem posojila 3—4000 kron.
Ker mi je predvsem na tem ležeče, da se ta iznajdba izrabi doma, upam da se bo našla oseba, ki mi pomaga s posojilom iznajdbo izvesti. Uspeh zagotovljen. 4452
Cenjene ponudbe prosim pod „**Kolosanke**“ Ljubljana, poštno ležeče.

A VIII 429/13-15. 4475
Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.
Po prošnji dedičev po dne 7. junija 1913 umrlem Tomažu Dolenc, posestniku iz Zgornje Šiške št. 73 je na prodaj po javni dražbi sledeča, v zapuščino spadajoča nepremičnina, za katero se je ustanovila pristavljena izklicna cena in sicer
zemljišče vlož. št. 489 katastralna občina Zgornja Šiška, obstoječe iz hiše št. 73 v Zgornji Šiški z dvoriščem in pritliklinami,
za katero se je ustanovila izklicna cena v znesku 5000 K.
Dražba se bo vršila dne
23. decembra ob pol 3. uri popoldne na licu mestu v Zgornji Šiški št. 73.
Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.
Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.
Dražbeno izkupilo je položiti pri sodišču.
Vsak ponudnik mora položiti še pred pričetkom dražbe znesek 500 K v roke sodnega komisarja kot varščino.
Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisnem sodišču, soba št. 36 tekom uradnih ur.
C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII.
dne 6. novembra 1913.

Spretni agenti
ki obiskujejo privatne odjemalce, se sprejmo ob visoki proviziji. Ob spretnosti tudi stalna plača. Ponudbe pod „Tuchfabrik 3757“ na Haasenstein u. Vogler, A. G. Praga, Ferdinandová tř. 4343

Kako se pljučne bolezni, dušljivi kašelj in naduha
lahko popolnoma ozdravijo, sporočim vsakomur zastoj. Pošljite frankiran kuvert za odgovor na gospo Kryzek, Vrbovice pri Pragi, Češko. 4462

Krasni preostanki blaga
polvolneni, zajamčeno dobre kakovosti lepih vzorcev, zavoj 5 kg za K 11.—, boljše vrste za K 12.60 po poštnem povzetju pošilja A. Jelínek, tkalnica, Jimramov, Morava. Jako priporočljivo! 4461

Mazilo za las.
Varetna znamka NETOPIR napravi g. Ana Križaj v Sp. Šiški pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. št. 200 ali v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las.
Za gotovost se jamči. Spričevala na razpolago.

Z gospico
iz spoštovane družine, ki ima dolžno minulost, veselje do trgovine in čez 20 tisoč kron dobi, bi se rad tem potom seznanil v surho ženitve mlad, inteligentnega trgovca in veleposesnika v prijaznem kraju blizu mesta. Je v dobrem položaju, ima najlepšo prihodnost in sprejme le resne ponudbe s točnim naslovom na upravištvo »Slov. Narod« pod »Srečna bodočnost« do 31. t. m. proti popolni diskretnosti. Če mogoče prosim se sliko priložiti. 4474

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fond K 58,461,432.56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123,257,695.77
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.
Generalno zastopstvo v Ljubljani

Največja božična occasion prodaja v angleškem skladišču oblek.
Čez 20.000 kosov konfekcije za dame, gospode, deklice in dečke in sicer za dame raglane in vrhne jopice iz angleškega modnega blaga, Sill-pliša in krzna, nadalje kostume v najelegantnejših fasonah, gledališčne in spalne plašče, kolliers in mufe. Za gospode zimske navadne in športne obleke, raglane, suknene hlače, modne žileje. Ker se mora večji del tega blaga razprodati, dobijo cenj. odjemalci blago po vsaki ceni in vsak naj porabi to redko priliko, katera traja le do novega leta.
Angleško skladišče oblek, O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.
Telefon števil. 132.

Telefon šte. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon šte. 16. 982

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Kislo zelje

fino domače v sodčkih po 50 in 100 kg razpošilja vedno in v vsaki množini ter najceneje trdka 4465
J. Kušan, Kranj, Gorenjsko.

fijakarska obrt

Proda se dobro vpeljana v Ljubljani s koncesijo vred pod zelo ugodnimi pogoji.

Naslov pove upravnitvo »Slov. Naroda« 4457

Zenitna pomudba.

Mladenec, star 30 let, z dobro in stalno službo in pozneje tudi pokojnino ter 10.000 kron prihranjenega denarja, se želi seznaniti v surho ženitve z gospodično 30—40 let, ki bi imela 10—20 tisoč kron premoženja.

Ponudbe s sliko, katera se vrne, je poslati na „E. A. 859“ K. L. K. 4/5 pošto ležeče Suderwich, bei Recklinghausen, Nemčija. 4399

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljša priznana Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom 1 krono.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici. Zeloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfiniših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Rastljava cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubi. mostu. 17
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin tužne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške glagajne v Ljubljani.

Dobre vinske sode

iz hrastovega lesa, prav močne. od 400—700 litrov

proda po nizki ceni. **Fran Cascio, vinski trg. Lingorjeva ulica št. 1. za Škofljo.**

STEARIT

(obl. varovano.) 2291
Najidealnejše sredstvo za osušenja vseh vrst zadržanje talne vlažnosti.

Nepremočljive fasade z apneno malto. Zastopstvo in zaloga: F. P. Vidic & Comp., Ljubljana

Dve breji kozi

ena švicarske pasme, druga polovičarska, se prodasta na Stranski poti šte. 17. 4424

5 kg zaklani debeli purani ali druge živali franko samo . 7 K 50

5 kg suhe slive ali pekmez najboljši franko 4 K 60

druge vrste 4 K —

5 kg meso mladili prašičev fr. 6 K 80

druge vrste 6 K —
100 kg 92 K —
Tobak, med, suho meso, sadje
jako ceno prodaja
Gjorgio Vasiljević
Tuzla, Bosna. 4358
Cenovni zastopj.

Žagarja

in brusarja žag, ki se razume tudi na venecijanko in polnojarmenik, pridnega, poštenega in treznega sprejemom s 1. februarjem 1. 1914. v stalno službo. Prošnjam je pridejati prepise izpričeval, zahtevek plače in navesti dosedanje službovanje. Ponudbe na: **A. Revan, parna žaga Col, pri Vipavi.** 4377

Poskusite

obleko, izgotovljeno ali po meri nabaviti si pri

B. GÖTZL

Ljubljana, Mestni trg šte. 19.

Vizitnice v elegantni obliki priporoča Narodna tiskarna.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesionirana prodaja strupov. Ustanovljena leta 1897.
Anton Kanc
Ljubljana, Zidovska ulica 1.
Ceniki na razpologo. Ceniki na razpologo.

C. kr. avstrijske državne železnice. Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.
Postaja: Ljubljana južni kolodvor.
Odhod.
6-54 zjutraj. Osebn vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.
7-32 zjutraj. Osebn vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.
9-09 dopoldne. Osebn vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]
11-30 dopoldne. Osebn vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.
1-20 popoldne. Osebn vlak na Škofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)
1-30 popoldne. Osebn vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.
3-49 popoldne. Osebn vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.
6-35 zvečer. Osebn vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc Dunaj.
7-48 zvečer. Osebn vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.
10-01 po noči. Osebn vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.
Prihod.
7-25 zjutraj. Osebn vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Dokazano dobro idoča gostilna mešana trgovina

(z vojaško kantiuo) na Štajerskem se radi trajne boleznii ceno proda. Gotovine se potrebuje K 25.000, cena 45.000, drugo ostane lahko vknjženo na posestvu. Ponudbe na: **Josip Jeglitsch, Slov. Bistrica, Štajersko.**

zdravniško priporočeno kri tvoreče vino daje moč in zdravje. Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poštnem povzetju K 4-50. — Edina zaloga: **Br. Novaković,** veletrgovina vina, Vermoutha, Marsale, Malage, Konjaka, žganja itd. LJUBLJANA.

Sampanjec
Kleinoscheg

Razglas.

Za šolo v Mostah pri Ljubljani oddala se bo nabava nove šolske oprave

potom javne pismene ponudbenske razprave. Ponudbe, katerim je priložiti 5% vadij od ponudbene svote, je vložiti do 21. decembra t. l. do 12. ure opoldne v občinski pisarni v Mostah, kjer so vsaki dan razen nedelje od 8.—12. ure dopoldne in od 2.—4. popoldne na vpogled stroškovnik in oddajni pogoji. Stavbni odbor za zgradbo novega šolskega poslopja v Mostah, dne 9. decembra 1913.

Jos. Oražem predsednik.

Največje veselje za vsako, kot božično darilo je PERILO

v tako lepi izvršbi kakor v veliki izberi, dobri kvaliteti in po znižanih cenah. Dobi se pri: **Anton Šarcu** Ljubljana Šelenburgova ulica 5 Ljubljana Zaloga perila in nevestinskih eprem. Ugoden nakup: 1 kos šifona à 15 mtr. K 8-20.

Znižane cene!

Praktična Božična darila

priporoča največja in najstarejša konfekcijska trgovina

Gričar & Mejač, Ljubljana, Prešernova ulica šte. 9.

Solidna postrežba!

Cilindri.
Klobuki.
Čepice.
Kravate.
Rokavice.
Zepni robci.
Naramnice.
Zapestni gumbi.
Palice.
Dežniki.

! Predno kupite !
oglejte si pravkar došle novosti
za Božič in Novo leto
v novi modni trgovini
J. KETTE
LJUBLJANA
Franca Jožefa cesta šte. 3.

Srajce
bele in barvaste.
Spalne srajce.
Spodnje hlače.
Trikot perilo
prof. dr. G. Jaegra.
Pleteni telovniki.
Gamaše.
Galoše i. t. d.

1889.

25

1914.

letni obstoj domače tvrdke.

Lud. Černe

juvelir in trgovec z urami
Ljubljana, Wolfova ulica šte. 3.

Velika izbira jvelov, zlatnine, srebrnine in vsakovrstnih ur.
Prvovrstno blago svet. tovarn. V jubil. letu izredno nizke cene.
Krasni predmeti za
Božič in Novo leto.
Lastna delavnica z električnim obratom.

Pri nakupu blaga zahtevajte potrdilo o vplačanem znesku. Za one, ki zbero do 15. junija 1914 najviše število plačilnih listov, oziroma ki dosežejo najviše svoto vplačanih zneskov, so določeni brezplačni številni krasni predmeti v zlatu in srebru.

Lepe, bele, suhe

GOBE

se kupijo proti takojšnjemu plačilu
v večjih množinah. Ponudbe z vzorci
pod: „Zadnji čas“/4387 na uprav.
„Slovenskega Naroda“.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:
Krasne
BLUZE plašče, kožuhovino,
krila, kostume,
nočne halje,
perilo in vsako
modno blago.
Zelo solidna tvrdka:
M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.
Neprekosljiva v
otroških oblekah
in krstni opravi.

Za

Božična darila

priporoča svojo veliko zalogo
konfekcijska trgovina
Maček & Ko.
Franca Jožefa cesta 3.
Solidna postrežba. — Najnižje cene.

Briljanti! Union ure!

== Za božič ==

se priporoča

== F. ČUDEN ==

LJUBLJANA

samo Prešernova ulica šte. 1.

